

آزمون ۲۹ فروردین ۱۴۰۴

اختصاصی دوازدهم ریاضی

دفترچه پاسخ

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
کاظم اجلالی-داود بوالحسنی-سعید تن آرا-بهرام حلاج-افشین خاصه خان-سینا خیرخواه-محمد زنگنه-حمید علیزاده کیان کریمی خراسانی-محمد رضا کشاورزی-محمد گودرزی-میلاد منصوری-جهانبخش نیکنام	ریاضی پایه و حسابان ۲	
امیر حسین ابومحبوب-علی ایمانی-سیدمحمد رضا حسینی فرد-افشین خاصه خان-کیوان دارابی-مصطفی دیداری سوگند روشنی-فرشاد صدیقی فر-هومن عقیلی-شبنم غلامی-مهرداد ملوندی-نیما مهندس	هندسه و آمار و ریاضیات گسسته	
مهران اسماعیلی-حسین الهی-عبدالرضا امینی نسب-بهزاد آزادفر-زهره آقامحمدی-علیرضا جباری محسن سلماسی وند-بهنام شاهینی-مهدی شریفی-مصطفی کیانی-محمد مقدم-محمود منصوری-امیراحمد میرسعید سیده ملیحه میرصالحی-حسام نادری-مجتبی نکوئیان	فیزیک	
هدی بهاری پور-سعید تیزرو-محمد رضا جمشیدی-امیرمسعود حسینی-یاسر راش-روزبه رضوانی رسول عابدینی زواره-محمد عظیمیان زواره-محسن مجنون-فرشید مرادی-شهرزاد معرفت ایزدی-امین نوروزی	شیمی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	ریاضی پایه و حسابان ۲	هندسه و آمار و ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	کاظم اجلالی	امیر حسین ابومحبوب	مصطفی کیانی	یاسر راش
گروه ویراستاری	امیر حسین ابومحبوب	امیر حسین ابومحبوب امیر محمد کریمی مهرداد ملوندی	حسین بصیر ترکبور بهنام شاهینی زهره آقامحمدی	محمد حسن محمدزاده مقدم امیر حسین مسلمی یاسر راش آرش ظریف محمد حسن خردمند
ویراستاران رتبه برتر	محمدپارسا سبزه‌ای سیدسپهر متولیان سیدماهد عیدی	محمدپارسا سبزه‌ای	سینا صالحی	فرزاد حلاج مقدم
مسئول درس	مهرداد ملوندی	سرژ یقیازاریان تبریزی	حسام نادری	امیرعلی بیات
مستندسازی	سمیه اسکندری	سجاد سلیمی	علیرضا همایون خواه	امیر حسین توحیدی
ویراستاران مستندسازی	معصومه صنعت کار- سجاد سلیمی- محمد رضا مهدوی فرشته کمرانی- مهسا محمدنیا	سجاد بهارلویی مهدی صالحی پرهام مهر آرا	آرمان ستاری محسن دستجردی آنیلا ذاکری	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: الهه شهبازی
حروفنگار	فرزانه فتح اله زاده
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳۰۲۱

ریاضیات

گزینه «۲» -۱

(بهرام علاج)

ابتدا واسطه‌های هندسی را در نظر می‌گیریم:

$$\frac{b}{a} = q^{n+1} \xrightarrow{n=6} q^7 = 128 \Rightarrow q = 2 \Rightarrow \text{واسطه‌ها: } 4, 8, \dots$$

$$\Rightarrow \text{مجموع واسطه‌های هندسی: } S_6 = \frac{a(q^6 - 1)}{q - 1} = \frac{4(2^6 - 1)}{2 - 1} = 252$$

حال برای واسطه‌های حسابی داریم:

$$d = \frac{b - a}{n + 1} = \frac{254}{8} = \frac{127}{4} \Rightarrow \text{واسطه‌ها: } \frac{135}{4}, \dots$$

$$\Rightarrow \text{مجموع واسطه‌های حسابی: } S_7 = \frac{7}{2}(2a + 6d) = \frac{7}{2}\left(\frac{135}{2} + \frac{381}{2}\right) = 903$$

اختلاف مجموع واسطه‌ها در دو حالت برابر می‌شود با: $903 - 252 = 651$

(ریاضی ۱- مجموعه، الگو و دنباله: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(حسابان ۱- فیثاغورس و معادله: صفحه‌های ۲ تا ۵)

گزینه «۲» -۲

(پویانیش نیکنام)

عدد A را به صورت زیر گویا می‌کنیم:

$$A = \frac{6}{\sqrt[3]{9}(\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{3} + 1)} \times \frac{\sqrt[3]{3} - 1}{\sqrt[3]{3} - 1}$$

$$\Rightarrow A = \frac{6(\sqrt[3]{3} - 1)}{\sqrt[3]{9}(\sqrt[3]{3} - 1)} = \sqrt[3]{3}(\sqrt[3]{3} - 1) = \sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{3}$$

در نتیجه حاصل عبارت مورد نظر به صورت زیر می‌شود:

$$A^3 = 9 - 3\sqrt[3]{9} \times \sqrt[3]{3} (\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{3}) - 3 \Rightarrow A^3 + 9A = 6$$

(ریاضی ۱- توان‌های گویا و عبارت‌های فیبری: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۷)

گزینه «۱» -۳

(میلار منصوری)

معادله داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\frac{2x^2 + 5x + 2 + x^2 + 2x - 3}{x^2 + 5x + 6} = 6$$

$$\Rightarrow 3x^2 + 7x - 1 = 6x^2 + 30x + 36$$

$$\Rightarrow 3x^2 + 23x + 37 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه‌ها}} \begin{cases} (\alpha - 1) + (\beta - 1) = -\frac{23}{3} \\ (\alpha - 1)(\beta - 1) = \frac{37}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = -\frac{17}{3} \\ \alpha\beta - (\alpha + \beta) + 1 = \frac{37}{3} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = -\frac{17}{3} \\ \alpha\beta = \frac{17}{3} \end{cases}$$

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} = \frac{-\frac{17}{3}}{\frac{17}{3}} = -1$$

بنابراین:

(حسابان ۱- فیثاغورس و معادله: صفحه‌های ۸ و ۱۷ تا ۱۹)

گزینه «۲» -۴

(حمید علیزاده)

توابع زیر داده شده‌اند:

$$\begin{cases} f(x) = |x| + 2 \\ g(x) = \sqrt{4x^2 - 4x + 1} = \sqrt{(2x - 1)^2} = |2x - 1| \end{cases}$$

طول نقاط تقاطع f و g را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = g(x) \Rightarrow |x| + 2 = |2x - 1|$$

$$\begin{cases} x < 0 \Rightarrow -x + 2 = -2x + 1 \Rightarrow x = -1 \\ 0 \leq x \leq \frac{1}{2} \Rightarrow x + 2 = -2x + 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{3} \text{ غ ق ق} \\ x > \frac{1}{2} \Rightarrow x + 2 = 2x - 1 \Rightarrow x = 3 \end{cases}$$

در نتیجه $\{a, b\} = \{-1, 3\}$ و داریم: $|a - b| = 3 - (-1) = 4$

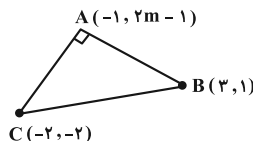
(حسابان ۱- فیثاغورس و معادله: صفحه‌های ۲۳ تا ۲۸)

۵- گزینه «۳»

(عمیر عزیزراه)

شیب پاره‌خط‌های AB و AC را می‌یابیم:

$$\begin{cases} m_{AB} = \frac{2m-1-1}{-1-3} = \frac{2m-2}{-4} = \frac{m-1}{-2} \\ m_{AC} = \frac{2m-1+2}{-1+2} = 2m+1 \end{cases}$$

$$AB \perp AC \rightarrow \frac{m-1}{-2} \times (2m+1) = -1 \Rightarrow (2m+1)(m-1) = 2$$

$$\Rightarrow 2m^2 - m - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{غ ق ق} & m = -1 \\ \text{ق ق ق} & m = \frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow A(-1, 2)$$

ابتدا شیب ارتفاع AH را می‌یابیم و سپس با توجه به $A(-1, 2)$ ، معادله

ارتفاع AH را به دست می‌آوریم:

$$m_{BC} = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{1+2}{3+2} = \frac{3}{5} \Rightarrow m_{AH} = -\frac{5}{3}$$

$$\xrightarrow{A(-1, 2)} y - 2 = -\frac{5}{3}(x+1) \Rightarrow 3y - 6 = -5x - 5$$

$$\Rightarrow 5x + 3y - 1 = 0$$

(مسابان ۱- فیبر و معادله: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۶- گزینه «۳»

(میلاد منصوری)

دامنه توابع $f+g$ و $f-g$ یکسان هستند، لذا با توجه به دامنه داده شده،

می‌توان فرض کرد که:

$$g = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5)\}$$

از اینجا معلوم می‌شود که:

$$f = \{(1, 0), (2, 1), (3, 2), (4, -6), (5, 4)\}$$

بنابراین:

$$f - g = \{(1, -1), (2, -1), (3, -1), (4, -10), (5, -1)\}$$

مشاهده می‌کنید که ۴ عضو با مؤلفه دوم یکسان دارد.

(ریاضی ۱- تابع: صفحه ۱۱۰)

(مسابان ۱- تابع: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(ممد رضا کشاورزی)

۷- گزینه «۴»

برای این‌که f یک تابع باشد باید مقادیر $f(-1)$ در هر دو ضابطه با هم

$$2a - 5 = 1 - a \Rightarrow 3a = 6 \Rightarrow a = 2$$

برابر باشند:

توجه داشته باشید که تابع f حتماً یک به یک بوده و وارون‌پذیر است:

$$f(x) = \begin{cases} -4x - 5, & x \geq -1 \\ x^2 - 2, & x \leq -1 \end{cases}$$

حال با توجه به فرض داریم:

$$g^{-1}(-1) = k \Rightarrow g(k) = -1 \Rightarrow \frac{1}{2}f^{-1}(2k+1) = -1$$

$$f^{-1}(2k+1) = -2 \Rightarrow f(-2) = 2k+1 \xrightarrow{-2 < -1} 4-2 = 2k+1$$

$$\Rightarrow 2k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{2} \Rightarrow g^{-1}(-1) = \frac{1}{2}$$

(ریاضی ۱- تابع: صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹)

(مسابان ۱- تابع: صفحه‌های ۵۴ تا ۶۲)

(سینا فیرفواه)

۸- گزینه «۴»

چون f نزولی است در نتیجه f^{-1} نیز نزولی است، یعنی:

$$f^{-1}(a) \leq f^{-1}(b) \Leftrightarrow a \geq b$$

(کامپلیمنت)

۱۰- گزینه «۲»

$$\sin \frac{4\pi}{3} = \sin(\pi + \frac{\pi}{3}) = -\sin \frac{\pi}{3} = -\frac{\sqrt{3}}{2} \quad \text{توجه کنید که:}$$

$$\cos \frac{4\pi}{3} = \cos(\pi + \frac{\pi}{3}) = -\cos \frac{\pi}{3} = -\frac{1}{2}$$

$$\sin(\frac{4\pi}{3} - \alpha) = \sin \frac{4\pi}{3} \cos \alpha - \sin \alpha \cos \frac{4\pi}{3} \quad \text{بنابراین:}$$

$$= -\frac{\sqrt{3}}{2} \cos \alpha + \frac{1}{2} \sin \alpha = \frac{3}{4}$$

$$\xrightarrow{\times 2} \sin \alpha - \sqrt{3} \cos \alpha = \frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{توان } 2} \sin^2 \alpha + 3 \cos^2 \alpha - 2\sqrt{3} \sin \alpha \cos \alpha = \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow 1 + 2 \cos^2 \alpha - \sqrt{3} \sin 2\alpha = \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow 1 + 1 + \cos 2\alpha - \sqrt{3} \sin 2\alpha = \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow \cos 2\alpha - \sqrt{3} \sin 2\alpha = \frac{1}{4}$$

$$\xrightarrow{+2} \frac{1}{2} \cos 2\alpha - \frac{\sqrt{3}}{2} \sin 2\alpha = \frac{1}{8}$$

$$\sin(\frac{\pi}{6} - 2\alpha) = \frac{1}{8} \quad \text{از آنجا که } \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2} \text{ و } \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{، پس:}$$

(مسابان ۱- مثلثات، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

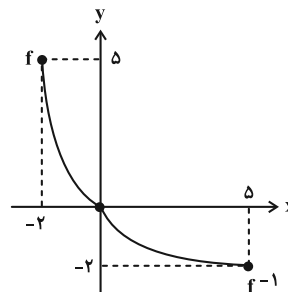
(معمد زنگنه)

۱۱- گزینه «۲»

$$\cos^2 \theta = \frac{1 + \cos 2\theta}{2} \quad \text{نکته:}$$

ابتدا ضابطه تابع را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = a + b \times \frac{1 + \cos(2bx + \frac{3\pi}{2})}{2} = a + \frac{b}{2} + \frac{b}{2} \sin 2bx$$

طبق فرض داریم:

$$f^{-1}(3x+1) \leq f^{-1}(6-2x) \Rightarrow 3x+1 \geq 6-2x \Rightarrow x \geq 1 \quad (1)$$

$$D_{f^{-1}} = [0, \delta] \Rightarrow \begin{cases} 0 \leq 3x+1 \leq \delta \Rightarrow -\frac{1}{3} \leq x \leq \frac{\delta-1}{3} & (2) \\ 0 \leq 6-2x \leq \delta \Rightarrow \frac{6-\delta}{2} \leq x \leq 3 & (3) \end{cases}$$

از اشتراک روابط ۱، ۲ و ۳، بازه $[a, b]$ به دست می‌آید:

$$[a, b] = [1, \frac{\delta-1}{3}] \Rightarrow 3b - a = \delta - 1 = 3$$

(مسابان ۱- تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

(مسابان ۲- تابع، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۹- گزینه «۳» (معمد زنگنه)

با توجه به شکل و شرط دامنه (یعنی $x > b$) نتیجه می‌شود که $b = 2$.

طبق فرض، مساحت دوزنقه برابر ۶ است، پس:

$$S = \frac{(AD + BC) \times AB}{2} = \frac{(f(\delta) + f(1)) \times 6}{2}$$

$$= 3(\log_a^3 + \log_a^1) = 9 \Rightarrow \log_a^{27} = 3 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow f(24\delta) = \log_3^{243} = 5$$

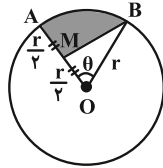
(مسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۵)

۱۳- گزینه «۴»

(مفرد کورزی)

فرض می‌کنیم شعاع دایره برابر r باشد. بنابراین:

$$\text{مساحت مثلث OMB} = \frac{1}{2} \times r \times \frac{r}{2} \times \sin \theta = \frac{1}{4} r^2 \sin \theta$$

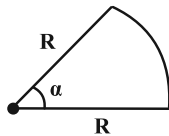
$$\text{مساحت ناحیه رنگی} \xrightarrow{\text{فرض}} = 2 \left(\frac{1}{4} r^2 \sin \theta \right) = \frac{1}{2} r^2 \sin \theta$$

$$\text{مساحت مثلث OMB} + \text{مساحت ناحیه رنگی} = \frac{1}{2} r^2 \theta = \text{مساحت قطاع AOB}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} r^2 \theta = \frac{1}{2} r^2 \sin \theta \Rightarrow \theta = \frac{\sin \theta}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{3}$$

نکته: مساحت قطاعی از دایره به شعاع R و با زاویه مرکزی α برابر است

$$S = \frac{1}{2} R^2 \alpha \quad \text{با:}$$

(ریاضی ۱- مثلثات: صفحه ۳۳)

(مسابان ۱- مثلثات: صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

۱۴- گزینه «۲»

(اخشین فاصه‌شان)

طبق فرض تابع f در $x = a$ پیوسته است:

$$\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a) \Rightarrow 2a^m - 1 = (m-1)a - \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2a^m - 1 = am - a - \frac{1}{2} \Rightarrow (2a^m - a)m = -a + \frac{1}{2}$$

با توجه به صورت سؤال، ماکزیمم و مینیمم تابع به ترتیب $\frac{3}{2}$ و $-\frac{1}{2}$ بوده

و $b > 0$ می‌باشد، پس:

$$\frac{b}{2} = \frac{\max - \min}{2} = \frac{\frac{3}{2} - (-\frac{1}{2})}{2} = 1 \Rightarrow b = 2$$

$$a + \frac{b}{2} = \frac{\max + \min}{2} \Rightarrow a + 1 = \frac{1}{2} \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

دوره تناوب تابع مورد نظر به صورت زیر به دست می‌آید:

$$y = \cos((a+b)x) = \cos\left(\frac{2x}{2}\right) \Rightarrow T = \frac{2\pi}{\frac{2}{2}} = \frac{4\pi}{3}$$

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۱۲- گزینه «۲»

(سعید تن‌آرا)

ابتدا معادله را به ساده‌ترین فرم ممکن می‌نویسیم:

$$\tan x = \frac{\sin^2 x}{\cos x} + \frac{1}{4} \Rightarrow \tan x - \frac{\sin x \sin^2 x}{\cos x} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \tan x - \tan x \sin^2 x = \frac{1}{4} \Rightarrow \tan x (1 - \sin^2 x) = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \tan x \cos^2 x = \frac{1}{4} \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{1}{4}$$

$$\xrightarrow{\times 2} 2 \sin x \cos x = \sin 2x = \frac{1}{2} = \sin \frac{\pi}{6}$$

در نتیجه جواب‌های کلی معادله به صورت زیر است:

$$\begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ 2x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = k\pi + \frac{\pi}{12} \\ x = k\pi + \frac{5\pi}{12} \end{cases}$$

هیچ یک از دسته جواب‌ها باعث صفر شدن $\cos x$ نمی‌شوند، بنابراین هر دو

قابل قبول می‌باشند.

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

برای این که رابطهٔ اخیر به ازای هر مقدار m برقرار باشد، می‌بایست:

$$\begin{cases} 2a^2 - a = 0 \Rightarrow a(2a - 1) = 0 \Rightarrow a = 0, \frac{1}{2} \\ -a + \frac{1}{2} = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{2} \end{cases}$$

فقط $a = \frac{1}{2}$ قابل قبول است.

(مسئله ۱- هر دو پیوستگی؛ صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۵۱)

۱۵- گزینهٔ «۴»

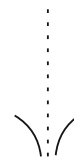
(افشین فاضله‌ن)

حد داده شده به ازای $x \rightarrow 2$ برابر $+\infty$ شده، پس مخرج کسر معادل با یک چندجمله‌ای درجهٔ دوم با ریشهٔ مضاعف $x = 2$ است، یعنی:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{a+1}{-x^2 + 4x - a^2} = +\infty \Rightarrow -x^2 + 4x - a^2 \equiv -(x-2)^2$$

$$\Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 & \text{ق ق} \\ a = -2 & \text{غ ق} \end{cases} \text{ (در این صورت جواب حد } -\infty \text{ می‌شود.)}$$

$$\text{در نتیجه: } f(x) = \frac{-2+2x}{|x|} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -\infty$$

(مسئله ۲- هرهای نامتناهی- هر در بی‌نهایت؛ صفحه‌های ۳۸ تا ۵۸)

۱۶- گزینهٔ «۱»

(سینا خیرخواه)

دو بخش در نظر می‌گیریم:

بخش (۱): $a = 2$ ؛ در این صورت $y = \frac{x+3}{x+1}$ که فقط دو مجانب دارد:

$x = -1$: مجانب قائم $y = 1$: مجانب افقی

بخش (۲): $a \neq 2$ ؛ در این صورت $y = 0$ تنها مجانب افقی تابع است و لذا

باید فقط یک مجانب قائم داشته باشد. دو حالت پیش می‌آید:

حالت اول: دلتای مخرج، صفر باشد که در این صورت:

$$\Delta = 1^2 - 4(a-2) = 0 \Rightarrow a-2 = \frac{1}{4} \Rightarrow a = \frac{9}{4}$$

حالت دوم: یک ریشهٔ سادهٔ مخرج برابر با ریشهٔ صورت باشد:

$$(a-2)x^2 + x + 1 = 0 \xrightarrow{x=-3} 9(a-2) - 3 + 1 = 0$$

$$\Rightarrow a-2 = \frac{2}{9} \Rightarrow a = \frac{20}{9}$$

$$2 \times \frac{9}{4} \times \frac{20}{9} = 10 \quad \text{در نتیجه حاصل ضرب مقادیر } a \text{ برابر می‌شود با:}$$

(مسئله ۲- هرهای نامتناهی- هر در بی‌نهایت؛

صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ و ۶۷ تا ۶۹)

۱۷- گزینهٔ «۴»

(راور بوالمسنی)

تابع g به صورت زیر می‌شود:

$$g(x) = \begin{cases} 3ax^2 + 2bx + c, & x > k \\ 6ax + 2b, & x \leq k \end{cases}$$

شرط پیوستگی تابع g در $x = k$ را بررسی می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow k^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow k^-} g(x) = g(k)$$

$$\Rightarrow 3ak^2 + 2bk + c = 6ak + 2b \quad (1)$$

حال شرط مشتق‌پذیری تابع g در $x = k$ را بررسی می‌کنیم:

$$g'(x) = \begin{cases} 6ax + 2b, & x > k \\ 6a, & x < k \end{cases}$$

$$g'_+(k) = g'_-(k) \Rightarrow 6ak + 2b = 6a \Rightarrow 2b = 6a - 6ak \quad (2)$$

(بهرام علاج)

۱۹- گزینه «۲»

مشق دوم تابع f را به دست می آوریم:

$$f'(x) = 4x^3 - 18x^2 + 24x + 12$$

$$f''(x) = \frac{12x^2 - 36x + 24}{12(x^2 - 3x + 2)} = 0 \Rightarrow x = 1, 2 \quad (\text{طول نقاط عطف})$$

پس داریم:

$$\begin{cases} f(1) = 1 - 6 + 12 + 12 - 1 = 18 \\ f(2) = 16 - 48 + 48 + 24 - 1 = 39 \end{cases} \Rightarrow \text{اختلاف} = 21$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه های ۱۳۱ تا ۱۳۴)

(ناظم ایلالی)

۲۰- گزینه «۱»

$x = -1$ در دامنه تابع قرار ندارد، پس ریشه منخرج $f(x)$ است:

$$1 + 5 + c = 0 \Rightarrow c = -6 \Rightarrow f(x) = \frac{ax^2 - 6x + b}{(x+1)(x-6)}$$

مطابق شکل، خط $y = 2$ مجانب افقی تابع f است، پس $a = 2$ و در نتیجه:

$$f(x) = \frac{2x^2 - 6x + b}{(x+1)(x-6)}$$

در $x = -1$ حد تابع متناهی است و وجود دارد، پس $x = -1$ ریشه

صورت $f(x)$ هم هست و داریم:

$$\Rightarrow f(x) = \frac{2(x+1)(x-6)}{(x+1)(x-6)} = \frac{2(x-6)}{x-6}, \quad x \neq -1$$

پس $x = 6$ مجانب قائم تابع f است و مختصات نقطه A به

صورت $(6, 2)$ می باشد و در نتیجه:

$$\text{فاصله از مبدأ } OA = \sqrt{6^2 + 2^2} = \sqrt{40} = 2\sqrt{10}$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه های ۱۳۷ تا ۱۴۴)

در رابطه (۱)، رابطه (۲) و شرط $fb = 6a + c$ را جای گذاری می کنیم:

$$3ak^2 + (6a - 6ak)k + (fb - 6a) = 6a$$

$$\Rightarrow 3ak^2 + 6ak - 6ak^2 + \frac{12a - 12ak}{fb} - 6a = 6a$$

$$\Rightarrow -3ak^2 - 6ak = 0 \xrightarrow{a \neq 0} \frac{k^2 + 2k}{k(k+2)} = 0 \Rightarrow \begin{cases} k = 0 \\ k = -2 \end{cases}$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه های ۸۷ تا ۱۰۱)

(کیان کریمی فراسانی)

۱۸- گزینه «۱»

دامنه تابع f برابر \mathbb{R} بوده و f روی دامنه اش مشتق پذیر است. نقاط بحرانی

تابع را پیدا می کنیم:

$$f'(x) = \frac{16x(x^2 + 4) - 4x^3(8x^2 - 12)}{(x^2 + 4)^2} = \frac{-16x(x^2 - 3x^2 - 4)}{(x^2 + 4)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow x = 0, 2, -2$$

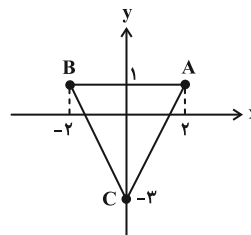
اکنون توجه کنید $f(0) = -3$ ، $f(\pm 2) = 1$ ، $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 0$ ؛ بنابراین

در تابع f ، نقاط $A(2, 1)$ و $B(-2, 1)$ ماکزیمم مطلق هستند و

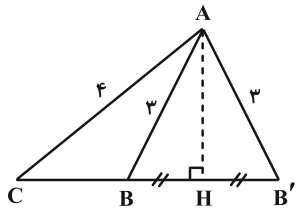
نقطه $C(0, -3)$ نیز مینیمم مطلق است. با توجه به شکل، مساحت

مثلث ABC برابر می شود با:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2}(2 - (-2)) \times (1 - (-3)) = 8$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

از طرفی اگر $\hat{C} = \alpha$ فرض شود، آن گاه طبق فرض $\hat{A}BC = 90^\circ + \alpha$ است و در نتیجه داریم:

$$\hat{A}BB' = \hat{B}' = 180^\circ - (90^\circ + \alpha) = 90^\circ - \alpha$$

مجموع زوایای هر مثلث برابر 180° است، پس در مثلث $AB'C$ می توان نوشت:

$$\hat{C}AB' = 180^\circ - (\hat{B}' + \hat{C}) = 180^\circ - (90^\circ - \alpha + \alpha) = 90^\circ$$

یعنی مثلث $AB'C$ قائم الزاویه است و در نتیجه طبق روابط طولی در این مثلث داریم:

$$B'C^2 = AB'^2 + AC^2 = 3^2 + 4^2 = 25 \Rightarrow B'C = 5$$

$$AB'^2 = B'H \times B'C \Rightarrow 3^2 = B'H \times 5 \Rightarrow B'H = \frac{9}{5} = 1 \frac{4}{5}$$

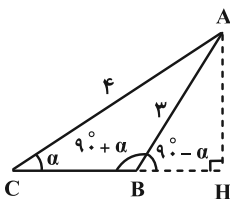
$$\Rightarrow BB' = 2 \times 1 \frac{4}{5} = 3 \frac{2}{5}$$

$$BC = B'C - BB' = 5 - 3 \frac{2}{5} = 1 \frac{3}{5}$$

روش دوم: از رأس A، عمود AH را بر امتداد ضلع BC وارد می کنیم.

فرض کنیم $\hat{C} = \alpha$ باشد. در این صورت $\hat{B} = 90^\circ + \alpha$ و در نتیجه طبق

قضیه سینوس ها در مثلث ABC داریم:

$$\frac{AB}{\sin \hat{C}} = \frac{AC}{\sin \hat{B}} \Rightarrow \frac{3}{\sin \alpha} = \frac{4}{\sin(90^\circ + \alpha)} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{3}{4}$$

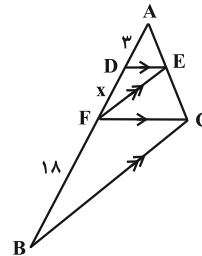
$$1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \frac{25}{16} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{16}{25}$$

۲۱- گزینه «۲»

(امیرحسین ابومحبوب)

طبق تمرین ۵ صفحه ۳۷ کتاب درسی هندسه ۱، می دانیم AF واسطه

هندسی AD و AB است، پس با فرض $DF = x$ داریم:

$$AF^2 = AD \times AB \Rightarrow (x+3)^2 = 3(x+21)$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 = 3x + 63 \Rightarrow x^2 + 3x - 54 = 0$$

$$\Rightarrow (x+9)(x-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -9 \\ x = 6 \end{cases}$$

می دانیم قطر هر دوزنقه، آن را به دو مثلث تقسیم می کند که نسبت

مساحت های آن ها برابر نسبت قاعده های دوزنقه است، یعنی داریم:

$$\frac{S_{BFC}}{S_{EFC}} = \frac{BC}{EF} \quad (*)$$

از طرفی طبق تعمیم قضیه تالس در مثلث ABC داریم:

$$EF \parallel BC \Rightarrow \frac{EF}{BC} = \frac{AF}{AB} = \frac{9}{27} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{BC}{EF} = 3 \xrightarrow{(*)} \frac{S_{BFC}}{S_{EFC}} = 3$$

(هندسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن، صفحه ۳۷)

۲۲- گزینه «۲»

(شبنم غلامی)

روش اول: عمود AH را از A بر امتداد BC رسم می کنیم و سپس BH

را از سمت H به اندازه خودش امتداد می دهیم تا نقطه B' حاصل شود. در

مثلث AB'B، ارتفاع و میانه وارد بر ضلع BB' بر هم منطبق اند، پس این

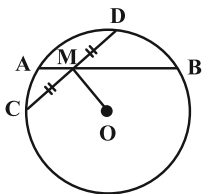
مثلث متساوی الساقین است، یعنی $AB' = AB = 3$.

(هومن عقیلی)

۲۴ - گزینه «۱»

مطابق شکل و طبق فرض سؤال داریم:

$$AB = 14, \frac{MA}{MB} = \frac{2}{5} \Rightarrow MA = 4, MB = 10$$

می‌دانیم کوتاه‌ترین وتر گذرا از M توسط قطر گذرنده از M نصف شده و

بر آن عمود است، لذا با توجه به شکل داریم:

$$MC = MD = x$$

$$MA \times MB = MC \times MD \Rightarrow x^2 = 4 \times 10 = 40 \Rightarrow x = 2\sqrt{10}$$

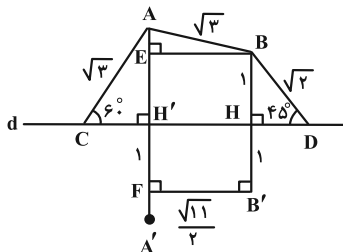
(هنر سه ۲- دایره؛ صفحه‌های ۱۳ و ۱۸)

(علی ایمانی)

۲۵ - گزینه «۲»

مطابق شکل، ارتفاع‌های BH و AH' را بر خط d و همچنین ارتفاع BE را

بر AH' رسم می‌کنیم. مطابق شکل داریم:

$$HD = BH = 1, AH' = AC \sin 60^\circ = \sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow AE = \frac{3}{2} - 1 = \frac{1}{2}$$

نقاط A', B', F به ترتیب بازتاب نقاط A, B, E نسبت به خط d

هستند. طبق قضیه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه ABE داریم:

$$0 < \alpha < 90^\circ \rightarrow \cos \alpha = \frac{4}{5} \Rightarrow \sin \alpha = \frac{3}{5}$$

$$\Delta ACH: \cos \alpha = \frac{CH}{AC} \Rightarrow \frac{4}{5} = \frac{CH}{4} \Rightarrow CH = \frac{16}{5} = 3\frac{1}{5}$$

$$\Delta ABH: \underbrace{\cos(90^\circ - \alpha)}_{\sin \alpha} = \frac{BH}{AB} \Rightarrow \frac{3}{5} = \frac{BH}{3} \Rightarrow BH = \frac{9}{5} = 1\frac{4}{5}$$

$$BC = CH - BH = 3\frac{1}{5} - 1\frac{4}{5} = 1\frac{1}{5}$$

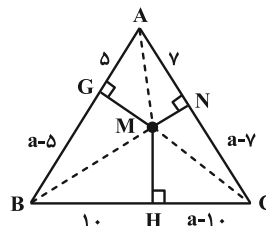
(هنر سه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

(مورداد ملونری)

۲۳ - گزینه «۱»

اگر طول ضلع مثلث ABC را a در نظر بگیریم، آن‌گاه مطابق شکل در دو

مثلث قائم‌الزاویه AGM و BGM قضیه فیثاغورس را می‌نویسیم:

$$\begin{cases} AM^2 = \delta^2 + GM^2 \\ BM^2 = (a - \delta)^2 + GM^2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{تفاضل}} AM^2 - BM^2 = \delta^2 - (a - \delta)^2 \quad (1)$$

به طریق مشابه داریم:

$$\begin{cases} BM^2 - CM^2 = 10^2 - (a - 10)^2 & (2) \\ CM^2 - AM^2 = (a - \gamma)^2 - \gamma^2 & (3) \end{cases}$$

طرفین معادلات (۱)، (۲) و (۳) را با هم جمع می‌کنیم:

$$\begin{cases} AM^2 - BM^2 = 10^2 - a^2 \\ BM^2 - CM^2 = 20a - a^2 \\ CM^2 - AM^2 = a^2 - 14a \end{cases} \quad (+)$$

$$0 = 16a - a^2 \xrightarrow{a>0} a = 16$$

در نتیجه طول ضلع مثلث ABC برابر a = 16 می‌شود و مجموع فواصل

نقطه M از سه ضلع مثلث برابر است با:

$$MG + MN + MH = \frac{a\sqrt{3}}{2} = 8\sqrt{3}$$

(هنر سه ۱- ترکیبی؛ صفحه‌های ۴۱، ۴۲ و ۶۸)

(هومن عقیلی)

۲۷- گزینه «۱»

$$|I - A^2| = |(I - A)(I + A)| = |I - A| |I + A| = 0$$

$$\text{توجه: } I + A = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow |I + A| = 0$$

(هنرسه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(سیدمحمدرضا حسینی فر)

۲۸- گزینه «۳»

مرکز دو دایره C و C' به صورت زیر می‌شود:

$$C': x^2 + y^2 - 4x + 6y + m = 0$$

$$\Rightarrow O\left(-\frac{a}{2}, -\frac{b}{2}\right) = (2, -3)$$

فاصله $O(2, -3)$ تا خط $x - 2y + 2 = 0$ برابر شعاع دایره C است:

$$R = OH = \frac{|2 + 6 + 2|}{\sqrt{1 + 4}} = \frac{10}{\sqrt{5}} = 2\sqrt{5}$$

شعاع دایره C' نیز برابر است با:

$$R' = \frac{1}{2} \sqrt{a^2 + b^2 - 4c} = \frac{1}{2} \sqrt{16 + 36 - 4m} = \sqrt{13 - m}$$

مساحت ناحیه بین دو دایره برابر است با:

$$S = |\pi R^2 - \pi R'^2| \Rightarrow 12\pi = |20\pi - (13 - m)\pi| = |(7 + m)\pi|$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 5 \\ m = -19 \end{cases}$$

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۴۰ تا ۴۵)

(سوگند روشنی)

۲۹- گزینه «۱»

مطابق شکل، طبق خاصیت بازتابندگی در بیضی، دو پاره خط MF و MF'

با خط d زوایای مساوی α را می‌سازند. همچنین طبق فرض $NF' \parallel MF$

می‌باشد که بنابراین قضیه خطوط موازی و مورب، پاره خط NF' با خط d

زاویه α خواهد ساخت و مثلث MNF' متساوی‌الساقین است. داریم:

$$BE = B'F = \sqrt{3 - \frac{1}{4}} = \frac{\sqrt{11}}{2}$$

$$\Rightarrow \text{طبق روش هرون: } \min(AM + MB) = AB' = \sqrt{\frac{11}{4} + \frac{25}{4}} = 3$$

در نتیجه کمترین مقدار محیط مثلث AMB برابر است با:

$$AM + MB + AB = 3 + \sqrt{3}$$

(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(نیما معین)

۲۶- گزینه «۴»

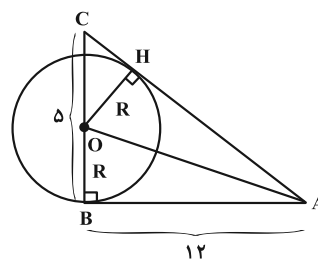
از نقطه O (مرکز دایره) به نقطه H (نقطه تماس ضلع AC و دایره) وصل

می‌کنیم. می‌دانیم شعاع گذرنده از نقطه تماس در آن نقطه بر خط مماس بر

دایره عمود است، پس مطابق شکل $OB = OH = R$ ، یعنی نقطه O از

دو ضلع زاویه A در مثلث ABC به یک فاصله است و در نتیجه AO

نیمساز زاویه داخلی \hat{A} در مثلث ABC است.

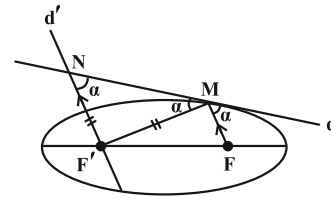
$$\triangle ABC: AC^2 = AB^2 + BC^2 = 12^2 + 5^2 = 13^2 \Rightarrow AC = 13$$

طبق قضیه نیمسازهای زوایای داخلی در مثلث ABC داریم:

$$\frac{OB}{OC} = \frac{AB}{AC} \xrightarrow{\text{ترکیب نسبت در مخرج}} \frac{OB}{\frac{OB+OC}{BC}} = \frac{AB}{AB+AC}$$

$$\Rightarrow \frac{R}{5} = \frac{12}{25} \Rightarrow R = \frac{12}{5} = 2.4$$

(هنرسه ۲- روابط طولی در مثلث؛ صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(مجموع دو قاعده دوزنقه) $MF + MF' = 10 \Rightarrow MF + NF' = 10$: طبق فرض

ارتفاع دوزنقه (وارد بر قاعده ها) برابر است با:

$$d' \text{ از } F : \frac{|-6-8-1|}{\sqrt{9+16}} = \frac{15}{5} = 3$$

در نتیجه مساحت دوزنقه $MFF'N$ برابر می شود با:

$$S = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{مجموع دو قاعده}}{2} = \frac{10 \times 3}{2} = 15$$

(هنر سه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی؛ صفحه های ۴۷ تا ۵۰)

(امیرمسین ابومصوب)

۳۱- گزینه «۴»

ارزش یک ترکیب شرطی تنها در صورتی نادرست است که مقدم آن درست

و تالی آن نادرست باشد، بنابراین گزاره صورت سؤال تنها در صورتی ممکن

است نادرست باشد که گزاره $p \Rightarrow r$ نادرست باشد که در این صورت p

درست و r نادرست است. اما در این حالت $q \wedge r$ نادرست و p درست و

در نتیجه $p \Rightarrow (q \wedge r)$ نادرست خواهند بود، یعنی مقدم در گزاره صورت

سؤال نادرست و کل گزاره به انتفای مقدم درست است. در نتیجه گزاره

مورد نظر هیچ گاه نمی تواند نادرست باشد و همواره درست است.

(آمار و احتمال- آشنایی با مبانی ریاضیات؛ صفحه های ۴ تا ۱۵)

(علی ایمانی)

۳۲- گزینه «۴»

با توجه به فرض داریم:

$$P(A \cap (A' \cup B')) = P(A \cap B') = 0/2$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0/8$$

$$\frac{P(A) - P(A \cap B) = P(A \cap B')}{\Rightarrow P(B) + P(A \cap B') = 0/8}$$

$$\Rightarrow P(B) = 0/6$$

در این صورت احتمال آن که پیشامد B رخ ندهد، برابر می شود با:

$$P(B') = 0/4$$

(آمار و احتمال- احتمال؛ صفحه های ۴۰ تا ۴۳)

(انگشتین فاضله خان)

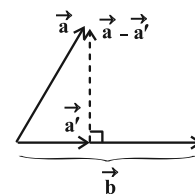
۳۳- گزینه «۳»

با توجه به صورت سؤال، پیشامدهای زیر را تعریف می کنیم:

۳۰- گزینه «۴» (شبنم غلامی)

مطابق شکل فرض کنید بردار \vec{a}' تصویر قائم بردار \vec{a} روی بردار \vec{b} باشد.

در این صورت بردار $\vec{a} - \vec{a}'$ بر بردار \vec{a}' عمود است، پس داریم:

$$\vec{a} - \vec{a}' = (4, 4, m) - (1, -1, 1) = (3, 5, m-1)$$

$$(\vec{a} - \vec{a}') \perp \vec{a}' \Rightarrow (\vec{a} - \vec{a}') \cdot \vec{a}' = 0$$

$$\Rightarrow (3, 5, m-1) \cdot (1, -1, 1) = 0$$

$$\Rightarrow 3 - 5 + m - 1 = 0 \Rightarrow m = 3$$

(هنر سه ۳- بردارها؛ صفحه های ۷۹ و ۸۰)

$$\frac{\text{طول بازه دوم}}{\text{طول بازه اول}} = \frac{\frac{4\sigma}{\sqrt{n^2}}}{\frac{4\sigma}{\sqrt{n}}} = \frac{1}{\sqrt{n}} = \frac{1}{3}$$

طبق فرض

$$\Rightarrow \sqrt{n} = 3 \Rightarrow n = 9$$

اندازه نمونه جدید برابر ۸۱ = n^2 است.

(آمار و احتمال - آمار استنباطی: صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

(شبنم غلامی)

گزینه «۱» - ۳۶

$$\begin{cases} 6a + 35 = bq + 2r \\ 3a + 15 = bq' + (r + 3) \end{cases}$$

طبق قضیه تقسیم داریم:

$$6a + 35 - 2(3a + 15) = (bq + 2r) - 2(bq' + r + 3)$$

$$\Rightarrow 5 = b(q - 2q') - 6 \Rightarrow b(q - 2q') = 11 \Rightarrow b \mid 11$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = 1 & \text{غ ق} \\ b = 11 \end{cases}$$

اما مقدار $b = 1$ قابل قبول نیست، چون در این صورت باقی‌مانده تقسیم فقط

می‌تواند برابر صفر باشد که با توجه به مقدار $r + 3$ برای باقی‌مانده

امکان پذیر نیست. r عددی صحیح است، پس با فرض $b = 11$ داریم:

$$\left. \begin{aligned} 2r < 11 &\Rightarrow r \leq 5 \\ r + 3 < 11 &\Rightarrow r \leq 7 \end{aligned} \right\} \Rightarrow r \leq 5 \Rightarrow \max(r) = 5$$

یکی از دو رابطه تقسیم را انتخاب کرده و مقادیر r و b را جای گذاری می‌کنیم:

$$6a + 35 = 11q + 10 \Rightarrow 6a + 35 \equiv 10$$

$$\Rightarrow 6a \equiv -25 \equiv -36 \pmod{(6, 11)=1} \rightarrow a \equiv -6 \equiv 5$$

بنابراین بزرگ‌ترین عدد دو رقمی a برابر است با:

$$a = 11 \times 8 + 5 = 93$$

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۸ تا ۲۲)

عدد رو شده تاس، مضرب ۳ باشد: A_1

عدد رو شده تاس، مضرب ۳ نباشد: A_2

مهره خارج شده از جعبه B ، سبز باشد:

احتمال مورد نظر، توسط قانون احتمال کل، به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$P(B) = P(A_1) \cdot P(B | A_1) + P(A_2) \cdot P(B | A_2)$$

$$= \left(\frac{1}{3}\right)\left(\frac{2}{5}\right) + \left(\frac{2}{3}\right)\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{2}{15} + \frac{2}{9} = \frac{16}{45}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۲ تا ۵۷)

گزینه «۲» - ۳۴ (شبنم غلامی)

می‌دانیم در صورتی که میانگین و انحراف معیار داده‌های X_1, X_2, \dots, X_n و

به ترتیب برابر \bar{X} و σ باشد، آن‌گاه میانگین و انحراف معیار

داده‌های $aX_1 + b, aX_2 + b, \dots, aX_n + b$ ، به ترتیب برابر $a\bar{X} + b$

و $|a|\sigma$ است، پس با توجه به فرض داریم:

$$\frac{CV_2}{CV_1} = \frac{\frac{\sigma_2}{\bar{X}_2}}{\frac{\sigma_1}{\bar{X}_1}} = \frac{0.7 CV_1}{CV_1} = \frac{2\sigma_1}{2\bar{X}_1 + 3}$$

$$\Rightarrow 0.7 = \frac{2\bar{X}_1}{2\bar{X}_1 + 3} \Rightarrow 1/4\bar{X}_1 + 2/1 = 2\bar{X}_1$$

$$\Rightarrow 0/6\bar{X}_1 = 2/1 \Rightarrow \bar{X}_1 = \frac{2/1}{0/6} = \frac{7}{2}$$

(آمار و احتمال - آمار توصیفی: صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

گزینه «۴» - ۳۵ (ممطفی زرداری)

داریم:

$$95\% \text{ طول بازه اطمینان} = \frac{4\sigma}{\sqrt{n}}$$

۳۷- گزینه «۳»

(کیوان دارابی)

عدد مورد نظر باید هم مضرب ۳ و هم مضرب ۴ باشد، پس:

$$\overline{a^3 \cdot 2a \cdot 1b} \equiv 0 \Rightarrow a + 3 + 2 + a + 1 + b \equiv 0$$

$$\Rightarrow 2a + b \equiv 0 \Rightarrow b \equiv -2a \equiv a \quad (*)$$

$$\overline{a^3 \cdot 2a \cdot 1b} \equiv 0 \Rightarrow \overline{1b} \equiv 0 \Rightarrow 10 + b \equiv 0 \Rightarrow b \equiv 2 \Rightarrow b = 2 \text{ یا } 6$$

$$\begin{cases} b = 2 \xrightarrow{(*)} a = 3k + 2 \Rightarrow a = 2, 5, 8 \\ b = 6 \xrightarrow{*} a = 3k \Rightarrow a = 0, 3, 6, 9 \end{cases}$$

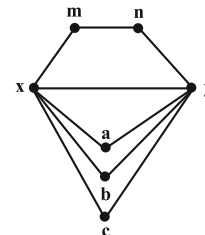
اما توجه داشته باشید که a رقم سمت چپ است و نمی تواند صفر باشد، پس ۶ عدد مطلوب خواهد بود.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه های ۱۸ تا ۲۳)

۳۸- گزینه «۱»

(کیوان دارابی)

نمودار این گراف با شرایط داده شده، تنها به یک روش رسم می شود. یعنی از این گراف فقط یک نوع وجود دارد. (اصطلاحاً تکریخت است).

این گراف فقط دورهایی به طول ۳، ۴، ۵ دارد. دورهای به طول ۳ در این گراف عبارتند از:

$$xayx, xbyx, xcyx$$

دورهایی به طول ۵ در این گراف عبارتند از:

$$xmnyax, xmnybx, xmnycx$$

بنابراین گراف G در مجموع ۶ دور به طول فرد دارد.

(ریاضیات گسسته- گراف و مدل سازی؛ صفحه های ۳۵ تا ۳۹)

۳۹- گزینه «۲»

(غشبین فاصه فان)

فرض می کنیم وقتی ادویه شماره ۱ انتخاب شود ادویه ۲ حتماً باید انتخاب شده و ادویه شماره ۳ برای ترکیب انتخاب نشود:

$$\binom{9}{3} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{3!6!} = 84 \quad \text{حالت اول: ادویه ۱ انتخاب نشود.}$$

حالت دوم: ادویه ۱ انتخاب شود، پس ۲ باید انتخاب شده و ۳ انتخاب نشود.

$$\binom{7}{1} = 7 \quad \text{پس ادویه سوم از بین ۷ ادویه باقی مانده انتخاب می شود:}$$

در نتیجه تعداد طعم های مخصوص متمایزی که آشپز درست می کند، برابر می شود با:

$$84 + 7 = 91$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شماردن؛ صفحه های ۱۳۳ تا ۱۴۰)

۴۰- گزینه «۲»

(غرشار صدیقی غر)

عدد چهار رقمی را به صورت $abcd$ در نظر می گیریم. اولاً $a \neq 0$ ، ثانیاً طبق فرض $a + b + c + d \leq 9$ است و داریم:

$$\begin{cases} a + b + c + d \leq 9 \\ a \geq 1, b, c, d \geq 0 \end{cases} \xrightarrow{a=1+a'} \begin{cases} a' + b + c + d \leq 8 \\ a', b, c, d \geq 0 \end{cases}$$

تعداد جواب های صحیح و نامنفی نامعادله اخیر برابر است با تعداد جواب های صحیح و نامنفی معادله زیر:

$$\begin{cases} a' + b + c + d + e = 8 \\ a', b, c, d, e \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \text{تعداد جواب ها} = \binom{8+5-1}{5-1} = \binom{12}{4}$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبیات؛ صفحه های ۵۹ تا ۶۱)

فیزیک

۴۱- گزینه «۴»

(مسین الهی)

تنها عبارت (ب) درست است و بقیه عبارات نادرست هستند.

دلایل نادرستی عبارات دیگر:

الف) تب (۳) با تب (۲) تداخل ویرانگر انجام خواهد داد.

ب) زمانی که تب (۳) با تب (۲) تداخل ویرانگر می‌کنند، تب (۱) و زمانی که

تب (۳) با تب (۱) تداخل سازنده می‌کنند، تب مجموع آن‌ها و تب (۲) در

ریسمان وجود دارد.

ت) پس از تداخل، تب‌ها بدون هرگونه تغییر شکل و تغییر جهت به حرکت

خود ادامه می‌دهند.

ث) تب (۱) با تب (۲) در یک سو در حال انتشارند و چون در یک محیط

منتشر شده‌اند، تندی انتشار آن‌ها با هم برابر است، لذا هیچ‌گاه به هم

نمی‌رسند تا تداخل کنند (طول ریسمان نامحدود است) و حتی اگر بر فرض

به هم برسند، تداخل ویرانگر خواهند داشت.

(فیزیک ۳- برهم‌کنش‌های موج؛ صفحه ۱۰۳)

۴۲- گزینه «۲»

(عبدالرضا امینی نسب)

طبق رابطه $F = |q| v B \sin \theta$ که بیانگر نیروی وارد بر یک ذره باردارمتحرک می‌باشد، نیرو (F) متناسب با اندازه بار الکتریکی ذره ($|q|$)

است. می‌دانیم ذره‌ای که انحراف بیشتری دارد، نیروی بزرگ‌تری بر آن وارد

می‌شود. (با ثابت بودن v ، B و θ) بنابراین: $|q_1| > |q_2| > |q_3|$

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۴۳- گزینه «۱»

(محمدر منصور)

$$K = \frac{1}{2} m v^2 \xrightarrow[v = \frac{m}{ms} = 6 \times 10^8 \frac{m}{s}}{m = 1 \times 10^{-2} \text{ kg}} K = \frac{1}{2} \times 11 \times 10^3 \times (6 \times 10^8)^2$$

$$= 198 \times 10^9 \text{ J}$$

دقت شود که اگر انرژی حاصل از نیم تن TNT، $2/25 \times 10^9 \text{ J}$ باشد،انرژی حاصل از یک تن برابر است با: $2 \times 2/25 \times 10^9 = 4/5 \times 10^9 \text{ J}$

بنابراین خواهیم داشت:

$$\text{تُن TNT} = 44 = \frac{\text{تُن TNT} \times 1}{4/5 \times 10^9 \text{ J}} \times 198 \times 10^9 \text{ J} \quad \text{جرم TNT بر حسب تن}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۴۴- گزینه «۴»

(مصطفی کیانی)

آن‌طور که نمودار نشان می‌دهد، متحرک A از مکان $x_A = 0$ ومتحرک B از مکان $x_B = 5 \text{ m}$ شروع به حرکت نموده‌اند و درلحظه $t = 8 \text{ s}$ به هم رسیده‌اند، بنابراین کافی است مکان متحرک B را درلحظه $t = 8 \text{ s}$ بیابیم و جابه‌جایی آن را حساب کنیم. چون درلحظه $t = 8 \text{ s}$ ، مکان هر دو متحرک یکسان است، به همین منظور با استفادهاز معادله حرکت با سرعت ثابت و داشتن $v_A = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ ، مکان متحرک A

را پیدا می‌کنیم.

$$x_A = v_A t + x_{A0} \xrightarrow[t=8\text{s}]{x_{A0}=0, v_A=3\frac{\text{m}}{\text{s}}} x_A = 3 \times 8 + 0$$

$$\Rightarrow x_A = 24 \text{ m}$$

جابه‌جایی متحرک B در بازه زمانی صفر تا ۸ ثانیه برابر است با:

$$\Delta x_B = x_B - x_{B0} = 24 - 5 \Rightarrow \Delta x_B = 19 \text{ m}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست؛ صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۴۵- گزینه «۲»

(میشی نکوتیان)

اگر اندازه جابه‌جایی متحرک از لحظه صفر تا $\frac{t'}{4}$ (لحظه تغییر جهت) را با d_1 و اندازه جابه‌جایی آن از لحظه $\frac{t'}{4}$ تا t' را با d_2 نشان دهیم، طبق رابطه تندیمتوسط ($s_{av} = \frac{L}{\Delta t}$) و سرعت متوسط ($\vec{v}_{av} = \frac{\vec{d}}{\Delta t}$) می‌توان نوشت:

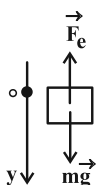
$$\begin{cases} 0 < t < t' : s_{av} = \frac{d_1 + d_2}{t'} \\ 0 < t < \frac{t'}{4} : |v_{av}| = \frac{d_1}{t'} = \frac{4d_1}{t'} \end{cases}$$

مسافت در ۲s آخر حرکت برابر است با: $۶۴/۸ - ۱۲/۸ = ۵۲m$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست؛ صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۴۸- گزینه «۳» (مهران اسماعیلی)

برای به دست آوردن طول فنر در حالت توقف آسانسور، لازم است ابتدا طول عادی فنر را به دست آوریم. برای این منظور قانون دوم نیوتون را برای وزنه ۱kg متصل به فنر آویخته شده از سقف آسانسور می‌نویسیم. توجه شود که جهت مثبت محور y به طرف پایین انتخاب شده است.

$$F_{net} = ma \Rightarrow mg - F_c = ma$$

$$F_c = kx \Rightarrow mg - kx = ma$$

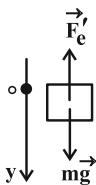
$$m = 1 \text{ kg}, k = 200 \frac{\text{N}}{\text{m}}$$

$$a = -2 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$$

$$1 \times 10 - 200 \cdot x = 1 \times (-2) \Rightarrow x = \frac{12}{200} = 0.06 \text{ m} = 6 \text{ cm}$$

$$x = L_1 - L_0 \Rightarrow \frac{x = 6 \text{ cm}}{L_1 = 40 \text{ cm}} \Rightarrow 6 = 40 - L_0 \Rightarrow L_0 = 34 \text{ cm}$$

اکنون برای حالت توقف آسانسور می‌توان نوشت:

$$F_{net} = ma \Rightarrow mg - F_c' = ma$$

$$a = 0 \Rightarrow mg = kx'$$

$$m = 1 \text{ kg}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$$

$$k = 200 \frac{\text{N}}{\text{m}}$$

$$1 \times 10 = 200 \cdot x' \Rightarrow x' = \frac{1}{20} \text{ m} = 5 \text{ cm}$$

$$x' = L_2 - L_0 \Rightarrow \frac{x' = 5 \text{ cm}}{L_0 = 34 \text{ cm}} \Rightarrow 5 = L_2 - 34 \Rightarrow L_2 = 39 \text{ cm}$$

(فیزیک ۳- رینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۴۹- گزینه «۳» (امیراحمد میرسعید)

در گام اول ابتدا از رابطه $\Delta \vec{p} = m \Delta \vec{v} = \vec{F} \Delta t$ سرعت را در $t = 2s$ محاسبه می‌کنیم.

$$2(\vec{v}_2 - (10\vec{i} - 8\vec{j})) = (-8\vec{i} + 6\vec{j}) \times 2 \Rightarrow \vec{v}_2 = 2\vec{i} - 2\vec{j}$$

$$s_{av} = \frac{\Delta |v_{av}|}{\Delta t} \Rightarrow \frac{d_1 + d_2}{t'} = \frac{\Delta}{\Delta t'} \Rightarrow d_2 = \frac{27}{5} d_1$$

$$0 < t < t' : v'_{av} = \frac{d_2 - d_1}{t'} = \frac{22}{5} \frac{d_1}{t'}$$

$$v'_{av} = \frac{11 \text{ m}}{4 \text{ s}} \Rightarrow \frac{11}{4} = \frac{22}{5} \frac{d_1}{t'} \Rightarrow \frac{d_1}{t'} = \frac{5}{8}$$

در بازه زمانی t' تا t' متحرک در جهت محور x حرکت می‌کند، بنابراین

$$s'_{av} = \frac{d_2}{t'} = \frac{27}{5} \frac{d_1}{t'} = \frac{27}{5} \frac{5}{8} = \frac{27}{8} \frac{m}{s}$$

داریم:

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست؛ صفحه‌های ۱ تا ۱۰)

۴۶- گزینه «۴» (بوزار آزادفر)

در حرکت با شتاب ثابت، جابه‌جایی‌ها در T ثانیه‌های متوالی تشکیل یک دنباله حسابی با قدرنسبت aT^2 می‌دهند، بنابراین:

$$A \text{ خودروی } \Delta x_A = \Delta x_1 + 3a_A T^2 \Rightarrow 80 = 30 + 3a_A T^2$$

$$\Rightarrow 3a_A T^2 = 50$$

$$B \text{ خودروی } \Delta x_B = \Delta x_1' + 3a_B T^2 \Rightarrow 45 = 25 + 3a_B T^2$$

$$\Rightarrow 3a_B T^2 = 20$$

و چون شتاب ثابت است، پس شتاب لحظه‌ای با شتاب متوسط برابر است:

$$\frac{a_{av,A}}{a_{av,B}} = \frac{a_A}{a_B} = \frac{50}{20} = \frac{5}{2}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

۴۷- گزینه «۱» (مهری شریفی)

ابتدا کل زمان سقوط را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow -64/8 = -\frac{1}{2} \times 10 \times t^2 \Rightarrow t = 3/5 \text{ s}$$

جابه‌جایی متحرک را در $3/5 - 2 = 1/5 \text{ s}$ ابتدای حرکتش محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow \Delta y = -\frac{1}{2} \times 10 \times (1/5)^2 = -12/8 \text{ m}$$

$$g_e = \frac{GM_e}{(R_e + h)^2} \xrightarrow{M_e = \rho_e V_e = \rho_e \times \frac{4}{3} \pi R_e^3} g_e = \frac{G\rho_e \frac{4}{3} \pi R_e^3}{(R_e + h)^2}$$

g_x و g_e را با یکدیگر برابر قرار می‌دهیم و رابطه بین h و R_e را پیدا می‌کنیم:

$$g_x = g_e \Rightarrow G\rho_x \frac{4}{3} \pi R_x^3 = \frac{G\rho_e \frac{4}{3} \pi R_e^3}{(R_e + h)^2}$$

$$\frac{\rho_x = 9\rho_e}{R_x = \frac{1}{16} R_e} \rightarrow 9\rho_e \times \frac{1}{16} R_e = \frac{\rho_e \times R_e^3}{(R_e + h)^2}$$

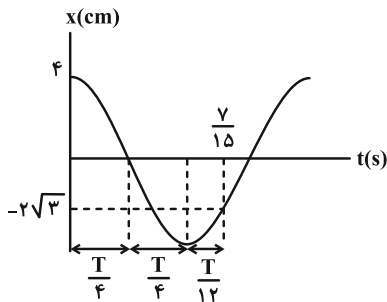
$$\Rightarrow \frac{9}{16} = \frac{R_e^2}{(R_e + h)^2} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{R_e}{R_e + h} \Rightarrow 4R_e = 3R_e + 3h$$

$$\Rightarrow R_e = 3h \Rightarrow h = \frac{R_e}{3}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۵۲- گزینه «۱» (معمور منتهوی)

با توجه به شکل زیر، ابتدا دوره حرکت را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{T}{4} + \frac{T}{4} + \frac{T}{12} = \frac{7}{12} T = \frac{7}{15} \Rightarrow T = 0.8 \text{ s}$$

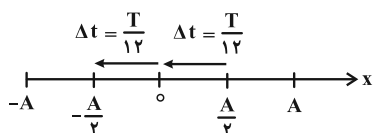
در حرکت نوسانی، بیشترین جابه‌جایی حول مرکز نوسان رخ می‌دهد، زیرا در

مرکز نوسان سرعت بیشترین مقدار را دارد، بنابراین $\frac{T}{6}$ را به دو زمان

هم‌اندازه $\frac{T}{12}$ تقسیم می‌کنیم که جابه‌جایی متناظر با آن‌ها در دو طرف مبدأ

باشد. از طرفی می‌دانیم که در مدت $\frac{T}{12}$ نوسانگر می‌تواند از $\frac{A}{2}$ به مرکز

رسیده و در همین مدت از مرکز به $\frac{A}{2}$ برسد. بنابراین خواهیم داشت:

در گام دوم رابطه $\Delta \vec{p} = \vec{F} \Delta t$ را برای نیروی F_y می‌نویسیم و تکانه در انتهای بازه زمانی را به دست می‌آوریم:

$$\Delta \vec{p} = \vec{F}_y \Delta t \Rightarrow \vec{p}_y - 2(2\vec{i} - 2\vec{j}) = (2\vec{i} - 3\vec{j}) \times 4$$

$$\Rightarrow \vec{p}_y = 12\vec{i} - 16\vec{j}$$

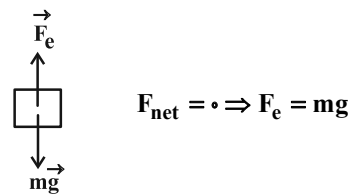
در گام سوم اندازه \vec{p}_y را محاسبه می‌کنیم:

$$|p_y| = \sqrt{12^2 + 16^2} = 20 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۵۰- گزینه «۳» (معمور مفرم)

اگر در حالت قائم وزنه در حال تعادل باشد، داریم:

و در حالت حرکت دایره‌ای چون فنر دوباره به همان طول

می‌رسد، $F_e = mg$ شده و شعاع حرکت همان 40 cm است و داریم:

$$\begin{cases} F_c = ma_c \xrightarrow{F_c = F_e} \\ F_e = m \frac{v^2}{r} \end{cases} \quad \begin{cases} a_c = \frac{v^2}{r} \\ F_e = m \frac{v^2}{r} \end{cases}$$

$$mg = m \frac{v^2}{r} \Rightarrow 10 = \frac{v^2}{0.4} \Rightarrow v = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۴۹ تا ۵۳)

۵۱- گزینه «۳» (علیرضا بیاری)

رابطه‌های شتاب گرانش در سطح سیاره مورد نظر (g_x) و شتاب گرانشی زمین در فاصله h از سطح زمین (g_e) را برحسب چگالی ماده تشکیل‌دهنده هر کدام می‌نویسیم:

$$g_x = \frac{GM_x}{R_x^2} \xrightarrow{M_x = \rho_x V_x = \rho_x \times \frac{4}{3} \pi R_x^3} g_x = G\rho_x \frac{4}{3} \pi R_x^3$$

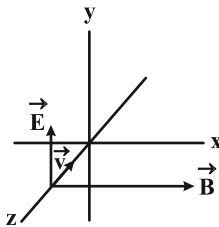
(مسام ناری)

۵۵- گزینه «۱»

همه موارد نادرست‌اند.

بررسی علت نادرستی موارد:

الف) طبق قانون دست راست، اگر ۴ انگشت دست راست را در جهت \vec{E} و انگشت شست را در جهت \vec{V} قرار دهیم، کف دست جهت \vec{B} را نشان می‌دهد. با توجه به شکل زیر جهت \vec{B} در جهت محور X می‌شود.

ب) وقتی یک چشمه نور از ناظر ساکنی دور می‌شود، انتقال به سرخ رخ می‌دهد. پ) برای شنونده‌ای که به سمت یک چشمه صوت ساکن حرکت می‌کند و یک شنونده ساکن، فاصله جبهه‌های موج صوتی (طول موج) برابر است و بسامد دریافتی متفاوت می‌باشد.

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶ و ۸۱ تا ۸۴)

(زهره آقاممدری)

۵۶- گزینه «۲»

ابتدا تندی انتشار امواج عرضی در تار را محاسبه می‌کنیم:

$$v = \sqrt{\frac{FL}{m}} \quad \begin{matrix} F=240\text{ N} \\ L=1\text{ m}, m=6 \times 10^{-3}\text{ kg} \end{matrix} \rightarrow v = \sqrt{\frac{240 \times 1}{6 \times 10^{-3}}} = 200 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

سپس با توجه به رابطه بسامدهای تشدید تار، عدد هماهنگ را محاسبه می‌کنیم:

$$f_n = \frac{nv}{2L} \quad \begin{matrix} f_n=300\text{ Hz} \\ v=200 \frac{\text{m}}{\text{s}}, L=1\text{ m} \end{matrix} \rightarrow 300 = \frac{n \times 200}{2} \Rightarrow n = 3$$

اکنون طول موج امواج گسیل شده در هوا را محاسبه می‌کنیم:

$$v_{\text{صوت}} = \lambda f \quad \begin{matrix} v_{\text{صوت}}=330 \frac{\text{m}}{\text{s}} \\ f=300\text{ Hz} \end{matrix} \rightarrow \lambda = \frac{330}{300} = 1.1\text{ m} = 110\text{ cm}$$

(فیزیک ۳- برهم کنش‌های موج: صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

(فارج از کشور ریاضی ۱۴۰۱)

۵۷- گزینه «۳»

با استفاده از معادله اینشتین برای فوتوالکتریک داریم:

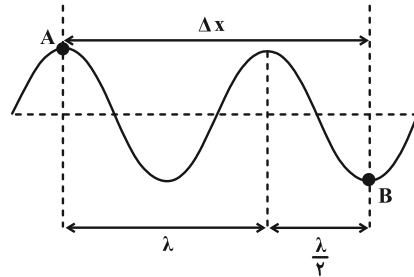
$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} \quad \begin{matrix} \Delta x = 2A = 0.4\text{ m} \\ \Delta t = \frac{T}{6}, T = 0.1\text{ s} \end{matrix} \rightarrow v_{av} = \frac{0.4}{\frac{0.1}{6}} = 0.3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

(مسام ناری)

۵۳- گزینه «۴»

ابتدا مطابق شکل زیر، فاصله نقطه A تا B را برحسب طول موج می‌یابیم:

$$\Delta x = \lambda + \frac{\lambda}{2} = \frac{3}{2}\lambda$$

$$\left. \begin{matrix} \Delta x = v\Delta t \\ \lambda = vT \end{matrix} \right\} \Rightarrow \frac{\Delta x}{\lambda} = \frac{\Delta t}{T} \Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{1/2}{T} \Rightarrow T = 0.1\text{ s}$$

$$\Rightarrow f = \frac{1}{T} = \frac{1}{0.1} = 10\text{ Hz}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

(زهره آقاممدری)

۵۴- گزینه «۴»

طبق رابطه شدت صوت داریم:

$$I = \frac{P_{av}}{A} = \frac{P_{av}}{4\pi r^2} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{P_{av_2}}{P_{av_1}} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$= \left(\frac{A_2}{A_1}\right)^2 \times \left(\frac{f_2}{f_1}\right)^2 \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\frac{r_2=2r_1}{f_2=f_1, A_2=4A_1} \rightarrow \frac{I_2}{I_1} = 16 \times 1 \times \frac{1}{4} = 4$$

اکنون با استفاده از رابطه تراز شدت صوت داریم:

$$\beta = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow \beta_2 - \beta_1 = 10 \log \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow \Delta\beta = 10 \log 4$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 10 \times \log 2^2 = 20 \log 2 = 20 \times 0.3 = 6\text{ dB}$$

یعنی تراز شدت صوت ۶dB افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱)

۶۰- گزینه «۴»

(مسین العی)

فرض می‌کنیم تفاوت اعداد جرمی هستهٔ مادر و دختری y باشد:

$$\frac{A}{Z}X \rightarrow \frac{A-y}{Z}X' + n^0_1\alpha + m^0_{-1}\beta$$

$$\begin{cases} A = (A-y) + \alpha n + \beta m \\ Z = Z + \alpha n - \beta m \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y = \alpha n \\ \alpha n = m \end{cases}$$

طبق گفتهٔ مسئله: $m - n = 4 \Rightarrow 2n - n = 4$

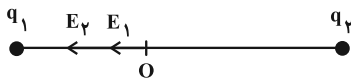
$$\Rightarrow n = 4 \Rightarrow m = 8 \Rightarrow y = 16$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک هسته‌ای: صفحه‌های ۱۳۲ تا ۱۳۶)

۶۱- گزینه «۴»

(مهران اسماعیلی)

ابتدا میدان الکتریکی خالص را در نقطهٔ O در حالت اول محاسبه می‌کنیم:

$$E = E_1 + E_2 = k \frac{q_1}{r_1^2} + k \frac{q_2}{r_2^2} \Rightarrow E = k \frac{4}{\delta^2} + k \frac{8}{10^2} = \frac{24}{100} k$$

با توجه به گزینه‌ها می‌توان نتیجه گرفت در صورتی که از بار q_2 برداشته و

بر بار q_1 اضافه کنیم، قدرمطلق هر یک از بارها کاهش می‌یابد. فرض کنیم

به اندازهٔ x از بار q_2 کم کنیم و همان اندازهٔ x به بار q_1 اضافه کنیم، در

این صورت از قدرمطلق هر یک از بارها به اندازهٔ x کم خواهد شد، بنابراین

میدان الکتریکی خالص در نقطهٔ O در حالت دوم به صورت زیر خواهد بود.

$$E' = E'_1 + E'_2 = k \frac{|q'_1|}{r_1^2} + k \frac{|q'_2|}{r_2^2} \xrightarrow{q'_1=4-x, q'_2=8-x}$$

$$E' = k \frac{4-x}{\delta^2} + k \frac{8-x}{10^2} = \frac{k}{100} ((4-x) + 8-x) = \frac{k}{100} (24 - 2x)$$

$$\frac{E'}{E} = \frac{1}{6} \xrightarrow{E = \frac{24k}{100}, E' = \frac{k}{100}(24-2x)} \frac{\frac{k}{100}(24-2x)}{\frac{24k}{100}} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{24-2x}{24} = \frac{1}{6} \Rightarrow 24-2x = 4 \Rightarrow x = 10 \mu C$$

(فیزیک ۲- الکترواستاتیک ساکن: صفحه‌های ۱۲ تا ۱۷)

$$K_{\max} = hf - W_0 \Rightarrow \begin{cases} K_{\max} = hf - W_0 \\ 0.6 K_{\max} = h(\frac{3}{4}f) - W_0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{8 \times 10^{-19}}{1.6 \times 10^{-19}} = hf - W_0 \\ \frac{0.6 \times 8 \times 10^{-19}}{1.6 \times 10^{-19}} = \frac{3}{4}hf - W_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \Delta = hf - W_0 \\ \frac{3}{4}\Delta = \frac{3}{4}hf - W_0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} hf = 8eV \\ W_0 = 3eV \end{cases} \quad \text{با حل دو معادله، دو مجهول فوق به دست می‌آید:}$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی: صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰)

۵۸- گزینه «۳»

(عبدالرضا امینی نسب)

چهار خط اول رشتهٔ بالمر، مرئی هستند، یعنی ($n = 3, 4, 5, 6$). از

طرفی چون مقصد الکترون رشتهٔ بالمر ($n' = 2$) می‌باشد و چون سؤال

بلندترین طول موج مرئی یعنی کوتاه‌ترین گذار به تراز $n' = 2$ را خواسته

است، بنابراین مبدأ الکترون تراز $n = 3$ می‌باشد و داریم:

$$n' = 2, n = 3 \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{9} \right) = R \left(\frac{5}{36} \right) \Rightarrow \lambda = \frac{36}{5R} = \frac{36}{5} \times 10^2$$

$$\Rightarrow \lambda = 720 \text{ nm}$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

۵۹- گزینه «۲»

(ممنوع منوری)

به بررسی موارد می‌پردازیم:

(الف) نادرست؛ طیف یک گاز در حال التهاب، طیف گسیلی خطی (گسسته) است.

(ب) نادرست؛ گازهای کم‌فشار و رقیق طیف گسسته (خطی) تشکیل می‌دهند.

(پ) درست

(ت) نادرست؛ علت وجود خطوط تاریک در طیف خورشید، گازهای جو

خورشید هم است، علاوه بر عناصر موجود در اتمسفر زمین.

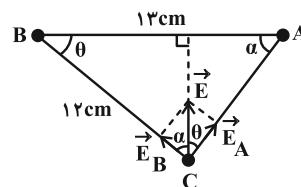
(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی: صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۲ و ۱۲۹)

۶۲- گزینه «۲»

(مسئله سلما سوندر)

بردار \vec{E} حاصل برابند دو بردار \vec{E}_A و \vec{E}_B است. پس داریم:

$$AC^2 = AB^2 - BC^2 \Rightarrow AC = 5 \text{ cm}$$

$$E_A = k \frac{|q_A|}{r^2} \Rightarrow E_A = 9 \times 10^9 \times \frac{5 \times 10^{-6}}{25 \times 10^{-4}} \Rightarrow E_A = 1.8 \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$\cos \theta = \frac{BC}{AB}, \quad \cos \theta = \frac{E_A}{E}$$

پس از تساوی بالا داریم:

$$\cos \theta = \frac{BC}{AB} = \frac{E_A}{E} \Rightarrow \frac{12}{13} = \frac{1.8 \times 10^7}{E} \Rightarrow E = 1.95 \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(فیزیک ۲- الکترواستاتیستیک ساکن، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۶۳- گزینه «۲»

(علیرضا بیاری)

به بررسی موارد می‌پردازیم:

الف) درست؛ وقتی یک رسانای خنثی را در یک میدان الکتریکی خارجی قرار می‌دهیم، بارهای الکتریکی آن طوری روی سطح خارجی القا می‌شوند که میدان الکتریکی ناشی از آن‌ها، اثر میدان خارجی را درون رسانا، خنثی کند و بدین ترتیب میدان الکتریکی خالص درون رسانا صفر شود.

ب) نادرست؛ گرچه در اطراف نقطه N بارهای الکتریکی مثبت القا می‌شوند، ولی به این معنا نیست که بارهای الکتریکی مثبت، حرکت کرده باشند. در انتقال بار الکتریکی، فقط الکترون‌ها حرکت می‌کنند.

پ) درست؛ تمام نقاط رسانایی که در تعادل الکترواستاتیکی قرار دارد، پتانسیل الکتریکی یکسانی دارند.

ت) نادرست؛ خطوط میدان الکتریکی بین دو صفحه، از صفحه A به طرف صفحه B است. این خطوط در مجاورت جسم فلزی، بر سطح آن عمود می‌شوند؛ بنابراین میدان الکتریکی در تمام فضای بین دو صفحه، یکنواخت نیست.

(فیزیک ۲- الکترواستاتیستیک ساکن، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۶۴- گزینه «۳»

(بهار آزادفر)

با توجه به آنچه در فصل ۴ فیزیک دهم خواندید، افزایش دما باعث افزایش سطح می‌شود و با افزایش دما به اندازه $\Delta T = \Delta \theta = 50^\circ \text{C}$ داریم:

$$A_2 = A_1(1 + \gamma \alpha \Delta \theta) = A_1(1 + 2 \times (4 \times 10^{-5}) \times 50)$$

$$\frac{A_2}{A_1} = 1 + 0.004 = 1.004$$

$$C = \frac{k \epsilon_0 A}{d} \Rightarrow C \propto A$$

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{A_2}{A_1} = 1.004$$

$$\text{درصد تغییرات ظرفیت خازن} = \left(\frac{C_2}{C_1} - 1\right) \times 100 = (1.004 - 1) \times 100$$

$$= 0.004 \times 100 = 0.4\%$$

(فیزیک ۲- الکترواستاتیستیک ساکن، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۸)

(فیزیک ۱- دما و گرما، صفحه ۹۲)

۶۵- گزینه «۱»

(مهران اسماعیلی)

ابتدا ضریب دمایی مقاومت ویژه را به دست می‌آوریم:

$$\text{درصد افزایش مقاومت ویژه} = \frac{\Delta \rho}{\rho_1} \times 100 = \frac{\Delta \rho = \rho_1 \alpha \Delta T}{\rho_1} \times 100$$

$$\text{درصد افزایش} = \alpha \Delta T \times 100 \xrightarrow{\text{درصد افزایش} = 12, \Delta T = 30} 12 = \alpha \times 30 \times 100$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{12}{3 \times 10^3} = 4 \times 10^{-3} \frac{1}{\text{K}}$$

حال با داشتن ضریب دمایی مقاومت ویژه می‌توانیم مقاومت ویژه رسانای

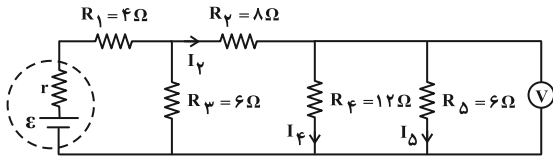
$$\rho_2 = \rho_1(1 + \alpha \Delta \theta) \quad \text{فلزی را در دمای } 70^\circ \text{C} \text{ محاسبه کنیم:}$$

$$\rho_1 = 1.6 \times 10^{-8} \Omega \cdot \text{m} \quad \alpha = 4 \times 10^{-3} \frac{1}{^\circ \text{C}}, \Delta \theta = 70 - 20 = 50^\circ \text{C}$$

$$\rho_2 = 1.6 \times 10^{-8} (1 + 4 \times 10^{-3} \times 50) = 1.6 \times 10^{-8} \times 1.2$$

$$\rho_2 = 1.92 \times 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای پیرامون مستقیم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

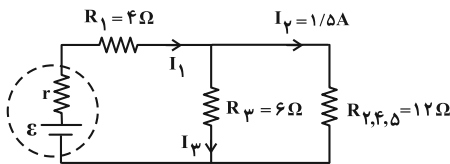

مقاومت $R_{2,4,5}$ با مقاومت R_3 متوالی است:

$$R_{2,4,5} = R_3 + R_{4,5} = 8 + 4 = 12\Omega$$

مقاومت $R_{2,4,5}$ با مقاومت R_1 موازی است:

$$R_{1,2,4,5} = \frac{R_1 \times R_{2,4,5}}{R_1 + R_{2,4,5}} = \frac{4 \times 12}{4 + 12} = 3\Omega$$

از طرفی، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت $R_{2,4,5}$ با R_2 برابر است:

$$I_2 R_2 = I_3 R_{2,4,5} \Rightarrow I_2 \times 6 = 1/5 \times 12 \Rightarrow I_2 = 3A$$

در نهایت مقاومت R_1 با $R_{1,2,4,5}$ متوالی است و مقاومت معادل مدار برابر

$$R_{eq} = R_1 + R_{1,2,4,5} = 4 + 4 = 8\Omega \quad \text{است با:}$$

در نتیجه جریان عبوری از باتری و مقاومت R_1 برابر است با:

$$I_1 = I_2 + I_3 = 1/5 + 3 = 4/5 A$$

توان خروجی باتری، برابر با توان مصرفی مقاومت معادل است:

$$P_{\text{خروجی باتری}} = P_{R_{eq}} = R_{eq} I_1^2 = 8 \times (4/5)^2 = 162W$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۶۷ تا ۷۷)

(بهنام شاهی)

گزینه «۲» - ۶۸

تعداد حلقه‌های سیملوله از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$N = \frac{\text{طول سیم}}{\text{محیط حلقه}} = \frac{L}{2\pi r} = \frac{30}{2 \times 3.14 \times 0.02} \Rightarrow N = 250 \text{ دور}$$

$$R = 4 \times 30 = 120\Omega \quad \text{مقاومت سیملوله برابر است با:}$$

$$I = \frac{V}{R} = \frac{60}{120} \Rightarrow I = 0.5A$$

(مسام ناری)

گزینه «۲» - ۶۶

ولتاژ دو سر باتری برابر است با:

$$V = \varepsilon - rI \xrightarrow{I = \frac{\varepsilon}{r+R_T}} V = \varepsilon - r\left(\frac{\varepsilon}{r+R_T}\right) \Rightarrow V = \frac{R_T \varepsilon}{R_T + r}$$

حال مقاومت معادل در دو حالت را حساب می‌کنیم. توجه کنید که ۳

مقاومت R سمت راست، متوالی هستند و با مقاومت‌های سمت چپ مدار

موازی می‌شوند:

$$\text{کلید } k \text{ باز: } R_{T,1} = \frac{3R \times R}{3R + R} = \frac{3}{4}R$$

$$\text{کلید } k \text{ بسته: } R_{T,2} = \frac{3R \times \frac{R}{2}}{3R + \frac{R}{2}} = \frac{3}{7}R$$

$$\Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{\frac{R_{T,2} \varepsilon}{R_{T,2} + r}}{\frac{R_{T,1} \varepsilon}{R_{T,1} + r}} = \frac{R_{T,2}}{R_{T,1}} \times \frac{R_{T,1} + r}{R_{T,2} + r}$$

$$= \frac{\frac{3}{7}R}{\frac{3}{4}R} \times \frac{\frac{3}{4}R + R}{\frac{3}{7}R + R} = \frac{3 \times 4}{3 \times 7} \times \frac{7 \times 7}{4 \times 10} = \frac{7}{10}$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

(زهره آقاممدری)

گزینه «۱» - ۶۷

مقاومت‌های R_4 و R_5 موازی‌اند و مقاومت معادل آن‌ها برابر است با:

$$R_{4,5} = \frac{R_4 \times R_5}{R_4 + R_5} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4\Omega$$

ولت‌سنج آرمانی اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت‌های R_4 و R_5 را نشان

می‌دهد، بنابراین جریان عبوری از هر یک از این مقاومت‌ها برابر است با:

$$I_4 = \frac{V}{R_4} = \frac{6}{12} = 0.5A, \quad I_5 = \frac{V}{R_5} = \frac{6}{6} = 1A$$

بنابراین جریان عبوری از مقاومت $R_3 = 8\Omega$ برابر است با:

$$I_3 = I_4 + I_5 = 1.5A$$

اکنون می توانیم نسبت آهنگ تغییر شار مغناطیسی در ۱۰ میلی ثانیه اول به ۱۰ میلی ثانیه دوم را به دست آوریم:

$$\frac{\frac{\Delta\Phi_1}{\Delta t_1}}{\frac{\Delta\Phi_2}{\Delta t_2}} = \frac{\Phi_1 - \Phi_0}{t_1 - t_0} = \frac{8 - (-12)}{10 - 0} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{\Delta\Phi_2}{\Delta t_2} = \frac{\Phi_2 - \Phi_1}{t_2 - t_1} = \frac{16 - 8}{20 - 10} = \frac{0.8}{1}$$

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و جریان متناوب: صفحه های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۷۰- گزینه «۴» (سراسری ریاضی- اردیبهشت ۱۴۰۳)

$$U_{max} = \frac{1}{2} L I_{max}^2 \Rightarrow 5 \times 10^{-3} = \frac{1}{2} L (25)$$

$$\Rightarrow L = 4 \times 10^{-4} \text{ H}$$

$$L = \frac{\mu_0 N^2 A}{\ell} \Rightarrow 4 \times 10^{-4} = \frac{4(3/14) \times 10^{-7} N^2 (2 \times 10^{-3})}{6/28 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow N^2 = 10^4 \Rightarrow N = 100$$

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و جریان متناوب: صفحه های ۱۱۸ تا ۱۱۲)

۷۱- گزینه «۲» (بیتنام شاهینی)

رابطه چگالی مخلوط (یا آلیاژ) به صورت زیر است:

$$\rho_{\text{چگالی}} = \frac{m_A + m_B}{V_A + V_B} \Rightarrow 10 = \frac{m_A + m_B}{\frac{m_A}{\rho_A} + \frac{m_B}{\rho_B}}$$

$$\frac{m_A + m_B = 1500 \text{ g}}{10} \Rightarrow 10 = \frac{1500}{\frac{m_A}{6} + \frac{m_B}{12}}$$

$$\Rightarrow 2m_A + m_B = 1800 \quad (I)$$

با توجه به صورت سؤال می دانیم:

$$m_A + m_B = 1500 \text{ g} \quad (II)$$

$$(I), (II) \rightarrow \begin{cases} m_A + m_B = 1500 \\ 2m_A + m_B = 1800 \end{cases}$$

$$\Rightarrow m_A = 300 \text{ g}, m_B = 1200 \text{ g}$$

(فیزیک ۱- فیزیک و اندازه گیری: صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

میدان مغناطیسی درون سیملوله برابر است با:

$$B = \mu_0 \frac{NI}{L} = 12 \times 10^{-7} \times \frac{250 \times 0.5}{1/2}$$

$$\Rightarrow B = 1/25 \times 10^{-4} \text{ T} = 1/25 \text{ G}$$

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه های ۹۹ و ۱۰۰)

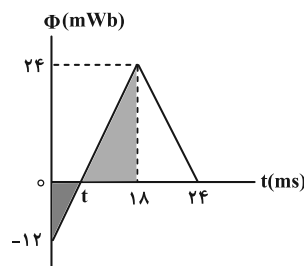
۶۹- گزینه «۴»

(علیرضا بیاری)

ابتدا باید لحظه t را پیدا کنیم. برای این کار با استفاده از تشابه مثلث های

$$\frac{24}{12} = \frac{18-t}{t-0} \Rightarrow 2t = 18-t \Rightarrow t = 6 \text{ s}$$

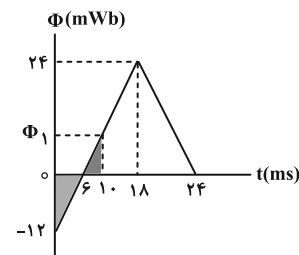
رنگی می توانیم بنویسیم:

سپس شار مغناطیسی در لحظه t_۱ = ۱۰ ms را به کمک تشابه مثلث های

$$\frac{\Phi_1 - 0}{12} = \frac{10 - 6}{6} \Rightarrow \Phi_1 = 8 \text{ mWb}$$

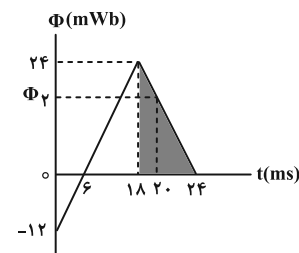
رنگی در شکل زیر پیدا می کنیم:

می دانیم ۱۰ میلی ثانیه دوم یعنی از لحظه t_۱ = ۱۰ ms تا

لحظه t_۲ = ۲۰ ms. بر این اساس با استفاده از تشابه مثلث های رنگی، Φ_۲ را حساب می کنیم:

$$\frac{\Phi_2}{24} = \frac{24 - 20}{24 - 18} \Rightarrow \frac{\Phi_2}{24} = \frac{4}{6} \Rightarrow \Phi_2 = 16 \text{ mWb}$$

۷۲- گزینه ۱»

(سیرهملیمه میرصالحی)

در حالت پایا و در مدت زمان یکسان، جرم یکسانی از شاره، از هر سطح مقطع دلخواه لوله میگذرد. بنابراین، آهنگ شارش آب در تمام مقاطع لوله یکسان است. پس در هر دقیقه ۴۰ لیتر آب از مقطع (۲) عبور می کند. اما تندی عبور آب با سطح مقطع نسبت عکس دارد، بنابراین از معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \frac{A_1}{A_2} \Rightarrow v_2 = 2v_1$$

$$\Rightarrow v_2 = 2 \times 1.5 = 3 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۱- ویژگی های فیزیکی مواد: صفحه های ۴۳ تا ۴۶)

۷۳- گزینه ۲»

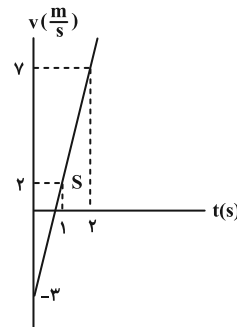
(معمود منصور)

ابتدا جابه جایی جسم را محاسبه می کنیم:

$$\begin{cases} t_1 = 1s \Rightarrow v_1 = \Delta(1) - 3 = 2 \frac{m}{s} \\ t_2 = 2s \Rightarrow v_2 = \Delta(2) - 3 = 7 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow \Delta x = \frac{(v_1 + v_2)}{2} \times \Delta t$$

$$\Rightarrow \Delta x = \frac{2+7}{2} \times 1 = 4.5 m$$

همچنین برای محاسبه جابه جایی می توانیم از مساحت زیر نمودار سرعت- زمان استفاده کنیم:

$$\Delta x = S_{\text{دوزنقه}} = \frac{(7+2) \times 1}{2} = 4.5 m$$

سپس کار نیروی F را محاسبه می کنیم:

$$W_F = F \cdot d \cdot \cos 60^\circ = 40 \times 4.5 \times \frac{1}{2} = 90 J$$

حال به کمک قضیه کار و انرژی جنبشی خواهیم داشت:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_F + W_{f_k} = K_2 - K_1$$

$$\Rightarrow W_F + W_{f_k} = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2) \Rightarrow 90 + W_{f_k} = \frac{1}{2} \times 2 \times (49 - 4)$$

$$\Rightarrow 90 + W_{f_k} = 45 \Rightarrow W_{f_k} = -45 J \Rightarrow |W_{f_k}| = 45 J$$

(فیزیک ۱- ترکیبی: صفحه های ۵۳ تا ۵۹)

۷۴- گزینه ۳»

(مسام تارری)

ابتدا به کمک طرح واره زیر، گرمای اولیه را حساب می کنیم:

$$\boxed{60^\circ C \text{ آب}} \xrightarrow{Q_2} \boxed{50^\circ C \text{ آب}} \xrightarrow{Q_2} \boxed{0^\circ C \text{ یخ}} \xrightarrow{Q_1} \boxed{-10^\circ C \text{ یخ}}$$

$$Q_{\text{کل}} = Q_1 + Q_2 + Q_3 = mc \Delta\theta_1 + mL_F + mc \Delta\theta_2$$

$$= 1 \times 2100 \times 10 + 1 \times 336000 + 1 \times 4200 \times 60 = 609000 J$$

حال گرمای لازم برای تبدیل ۸۲۰ گرم آب ۷۰°C به بخار آب ۱۰۰°C را حساب می کنیم:

$$\boxed{70^\circ C \text{ آب}} \rightarrow \boxed{100^\circ C \text{ آب}} \rightarrow \boxed{100^\circ C \text{ بخار}}$$

$$Q = mc\Delta\theta + mL_V = 0.82 \times 4200 \times 30 + 0.82 \times 2268000$$

$$= 1963080 J$$

گرمایی که در اختیار داریم، از این مقدار کمتر است و در نتیجه بخشی از آب بخار می شود. فرض کنیم جرم m' کیلوگرم از آب بخار شود، داریم:

(محاسبات را بدون جمع کردن عبارات انجام می دهیم تا راحت تر ساده شوند.)

$$1 \times 2100 \times 10 + 1 \times 336000 + 1 \times 4200 \times 60$$

$$= 0.82 \times 4200 \times 30 + m' \times 2268000$$

$$\Rightarrow 145 = 24/6 + 540 \cdot m' \Rightarrow m' = \frac{120/4}{540} = 0.222 kg = 222 g$$

(فیزیک ۱- رما و گرما: صفحه های ۹۶ تا ۱۱۱)

۷۵- گزینه ۳»

(زهره آقاممدری)

با توجه به این نکته که انرژی درونی گاز آرمانی فقط تابع دمای مطلق گاز است، به بررسی موارد می پردازیم:

الف) درست؛ در تراکم هم دما، تغییر انرژی درونی گاز صفر و کار انجام شده روی گاز مثبت است؛

$$\Delta U = W + Q \xrightarrow{\Delta U=0} Q = -W \xrightarrow{W>0} Q < 0$$

ب) نادرست؛ در تراکم بی دررو، گرمای مبادله شده توسط گاز و محیط صفر و کار انجام شده روی گاز مثبت است؛

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{Q=0, W>0} \Delta U > 0$$

پ) درست؛ در فرایند هم حجم، حجم گاز ثابت است و طبق معادله حالت گاز کامل (PV = nRT)، با افزایش فشار، دمای گاز و در نتیجه انرژی درونی گاز افزایش می یابد.

ت) نادرست؛ در انبساط هم فشار، حجم افزایش می یابد و فشار ثابت است و طبق معادله حالت گاز کامل (PV = nRT)، با افزایش حجم، دما نیز افزایش می یابد، پس انرژی درونی گاز افزایش می یابد.

(فیزیک ۱- ترمودینامیک: صفحه های ۱۳۱ تا ۱۳۸)

شیمی

۷۶- گزینه «۳»

(شهرزاد معرفت‌ایزری)

حداکثر گنجایش زیرلایه‌ها از طریق $(4l + 2)$ به دست می‌آید که (I) عدد کوانتومی فرعی زیرلایه می‌باشد.
زیرلایه‌ها به ترتیب زیر می‌باشند:

زیرلایه $x \rightarrow p$

زیرلایه $y \rightarrow s$

زیرلایه $z \rightarrow d$

زیرلایه $w \rightarrow f$

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) همان زیرلایه f می‌باشد و در لایه دوم، زیرلایه f وجود ندارد.

(۲) زیرلایه x یا همان p در لایه دوم نیز وجود دارد و لایه دوم حداکثر گنجایش ۸ الکترون را دارد، پس لایه دربرگیرنده این زیرلایه می‌تواند ۸ الکترون داشته باشد.

(۴) در عناصر گروه ۱ و ۲ در دوره اول تا سوم با وجود زیرلایه s ، زیرلایه d خالی از الکترون است.

(شیمی ۱- کیهان زارگه الفبای هستی؛ صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

۷۷- گزینه «۲»

(فرشید مرادی)

موارد دوم و چهارم نادرست هستند.

بررسی موارد:

مورد اول: شعله گاز شهری آبی رنگ و شمع زرد رنگ است و پرتوی آبی رنگ، انرژی و دمای بالاتری دارد.

مورد دوم: در میان پرتوهای الکترومغناطیسی، بیشترین انرژی مربوط به پرتوهای گاما است.

مورد سوم: رنگ شعله لیتیم قرمز است. کم‌انرژی‌ترین خط در طیف نشری خطی هیدروژن در ناحیه مرئی نیز قرمز است.

مورد چهارم: در اتم هیدروژن، طول موج پرتوی حاصل از انتقال الکترون از لایه چهارم به لایه دوم، کوتاه‌تر از طول موج حاصل از انتقال الکترون از لایه سوم به لایه دوم است.

مورد پنجم: طبق متن کتاب درسی

(شیمی ۱- کیهان زارگه الفبای هستی؛ صفحه‌های ۲۰ و ۲۱، ۲۶ و ۲۷)

۷۸- گزینه «۳»

(یاسر راش)

بررسی گزینه‌ها:

$$(1) \quad \Delta p, \Delta n \rightarrow \text{با توجه به شکل سمت راست } {}^{11}\text{B}$$

$$\Rightarrow \text{جرم اتمی } {}^{11}\text{B} = 5(1/0073) + 6(1/0087)$$

$$= 11/0887 \text{ amu}$$

$$(2) \quad \Delta p, \Delta n \rightarrow \text{با توجه به شکل سمت چپ } {}^{10}\text{B}$$

$$\Rightarrow \text{جرم اتمی } {}^{10}\text{B} = 5(1/0073) + 5(1/0087)$$

$$= 10/08 \text{ amu}$$

$$\text{جرم هر اتم } {}^{10}\text{B} \text{ بر حسب گرم} = 10/08 \text{ amu} \times \frac{1/66 \times 10^{-24} \text{ g}}{1 \text{ amu}}$$

$$= 1/67328 \times 10^{-23} \text{ g}$$

$$(3) \quad \bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} \rightarrow \begin{matrix} F_1 + F_2 = 100\% \\ F_1 = 80\%, F_2 = 20\% \end{matrix}$$

$$\bar{M} = \frac{10/08(20) + 11/0887(80)}{20 + 80} = 10/89 \text{ amu}$$

توجه: مهم این است که تشخیص دهید حاصل کسر بالا نمی‌تواند از $10/8$ کوچک‌تر باشد.

$$(4) \quad ? \text{ atom } {}^{10}\text{B} = 136 \text{ g B} \times \frac{1 \text{ mol B}}{10/89 \text{ g B}} \times \frac{20 \text{ mol } {}^{10}\text{B}}{100 \text{ mol B}}$$

$$\times \frac{6/02 \times 10^{23} \text{ atom } {}^{10}\text{B}}{1 \text{ mol } {}^{10}\text{B}} = 1/5 \times 10^{24} \text{ atom } {}^{10}\text{B}$$

(شیمی ۱- کیهان زارگه الفبای هستی؛ صفحه‌های ۵ و ۶، ۱۵ تا ۱۹)

۷۹- گزینه «۲»

(یاسر راش)

عبارت گزینه «۲» برخلاف عبارت داده شده، نادرست است.

بررسی عبارت داده شده:

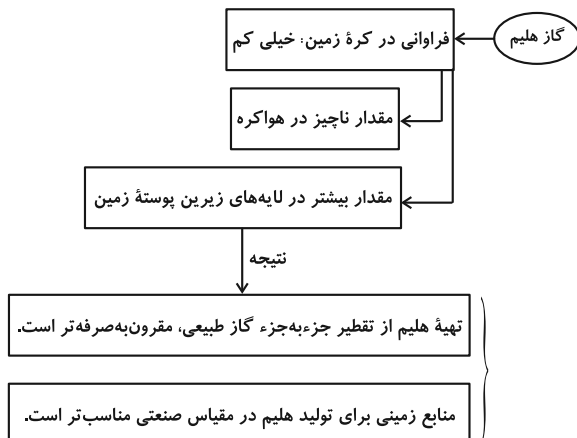
نام گاز	درصد حجمی گاز در هوا	ساختار لوویس
نیتروژن	۷۸/۰۷۹٪	$\text{:N} \equiv \text{N} \text{:}$
اکسیژن	۲۰/۹۵۲٪	$\text{:}\ddot{\text{O}} = \ddot{\text{O}} \text{:}$

مجموعاً = ۹۹/۰۳۱٪

بررسی گزینه‌ها:

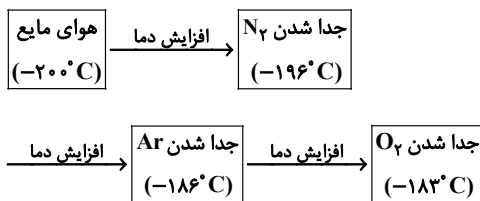
۱) گاز هلیوم در خنک کردن قطعات الکترونیکی کاربرد دارد.

۲) در فرایند تهیه هوای مایع، نخست هوا را از صافی‌هایی عبور می‌دهند تا گرد و غبار آن گرفته شود؛ سپس با استفاده از فشار، دمای هوا را پیوسته کاهش می‌دهند. با کاهش دمای هوا تا 0°C (صفر درجه سلسیوس)، رطوبت هوا به صورت یخ از آن جدا می‌شود.

۳) به دلیل نزدیک بودن نقطه جوش O_2 و Ar ، بر اثر تقطیر جزء به جزء هوای مایع و تهیه O_2 ، مقداری Ar نیز به همراه آن جمع‌آوری می‌شود.

۴) گاز آرگون دومین گاز خروجی از تقطیر جزء به جزء هوای مایع است.

آرگون به عنوان یک گاز نجیب، واکنش‌پذیری ناچیزی دارد. همین ویژگی، از ترکیب شدن فلز با گازهای موجود در هواکره (به ویژه اکسیژن)، در دمای بسیار بالا حین جوشکاری، جلوگیری می‌کند و موجب استحکام بیشتر فلز و افزایش طول عمر فلز می‌شود.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۸۰- گزینه «۲»

(شورزاد معرفت‌ایزری)

واکنش تولید آمونیاک ۲ مرحله‌ای است.

$$21\text{g N}_2 \times \frac{1\text{mol}}{28\text{g N}_2} = 0.75\text{mol N}_2$$

$$4\text{g H}_2 \times \frac{1\text{mol H}_2}{2\text{g H}_2} = 2\text{mol H}_2$$

در واکنش اول، ۰/۷۵ مول گاز N_2 به همراه ۱/۵ مول H_2 مصرف می‌شود؛

$$0.75\text{mol N}_2 \times \frac{2\text{mol H}_2}{1\text{mol N}_2} = 1.5\text{mol H}_2 \text{ (مصرف شده)}$$

باقی‌مانده H_2 = $2 - 1.5 = 0.5\text{mol H}_2$ (باقی‌مانده)

$$0.75\text{mol N}_2 \times \frac{1\text{mol N}_2\text{H}_4}{1\text{mol N}_2} = 0.75\text{mol N}_2\text{H}_4 \text{ (تولید شده)}$$

$$= 0.75\text{mol N}_2\text{H}_4 \text{ (تولید شده)}$$

۰/۵ مول H_2 باقی‌مانده، در واکنش دوم مصرف می‌شود و به ازای

هر ۰/۵ مول H_2 ، ۰/۵ مول N_2H_4 مصرف و ۱ مول NH_3 تولید

می‌شود؛ پس ۰/۲۵ مول N_2H_4 باقی می‌ماند.

$$\frac{\text{مول NH}_3}{\text{مول NH}_3 + \text{مول هیدرازین}} \times 100 = \frac{1}{1 + 0.25} \times 100 = 80\%$$

(شیمی ۲- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۶۴، ۷۰ و ۷۷)

۸۱- گزینه «۳»

(یاسر راش)

ابتدا نسبت مورد نظر در ترکیب ارائه شده در صورت سؤال را به دست می‌آوریم:

$$\text{Ni(NO}_3)_2 \text{ : نیکل (II) نیترات} \Rightarrow \frac{\text{شمار آنیون‌ها}}{\text{شمار کاتیون‌ها}} = \frac{2}{1} = 2$$

در ادامه معکوس این نسبت را در هر کدام از ترکیب‌های مورد نظر به دست می‌آوریم:

$$\text{Mn}_2(\text{SO}_4)_3 \text{ : منگنز (III) سولفات} \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون‌ها}}{\text{شمار آنیون‌ها}} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{\text{نسبت مورد نظر}}{\left(\frac{2}{3}\right)} = 3$$

$$\text{Al(NO}_3)_3 \text{ : آلومینیم نیترات} \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون‌ها}}{\text{شمار آنیون‌ها}} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \text{ppm}(\text{Cu}^{2+}) = \frac{0.3175 \text{ g Cu}^{2+}}{1000 \text{ g (محلول)}} \times 10^6 = 317.5$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۰)

(امین نوروزی)

۸۳- گزینه «۱»

$$\frac{45 \text{ g KCl}}{100 \text{ g حلال}} \Rightarrow \frac{45 \text{ g KCl}}{145 \text{ g محلول}} = \frac{x \text{ g KCl}}{58 \text{ g محلول}}$$

$$x = \frac{58 \times 45}{145} = 18 \text{ g KCl}$$

$$58 \text{ g محلول} \Rightarrow \begin{cases} 18 \text{ g KCl} \\ 40 \text{ g آب} \end{cases}$$

$$18 \text{ g KCl} \times \frac{1 \text{ mol KCl}}{74.5 \text{ g KCl}} \times \frac{1 \text{ mol AgNO}_3}{1 \text{ mol KCl}}$$

$$\times \frac{1 \text{ L AgNO}_3}{0.3 \text{ mol AgNO}_3} \times \frac{1000 \text{ mL AgNO}_3}{1 \text{ L AgNO}_3}$$

$$\approx 80.5 \text{ mL AgNO}_3(\text{aq})$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۰)

(امیرمسعود حسینی)

۸۴- گزینه «۴»

با افزایش فشار، انحلال‌پذیری گاز O_2 طبق قانون هنری به صورت خطی افزایش می‌یابد. اما با افزایش دما، انحلال‌پذیری این گاز به صورت غیرخطی کاهش می‌یابد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) در شرایط یکسان، نیروهای بین مولکولی در حالت جامد، قوی‌تر از حالت مایع و آن هم به مراتب قوی‌تر از حالت گاز است. با این حال نیروهای بین مولکولی به‌طور عمده به میزان قطبی بودن مولکول‌ها و جرم آن‌ها وابسته است.

(۲) میزان قطبیت مولکول‌های H_2O و قدرت نیروهای بین مولکولی آن به دلیل توانایی برقراری پیوند هیدروژنی نزدیک به دو برابر مولکول‌های H_2S است. در حالی که جرم مولی H_2O نزدیک به نصف جرم مولی H_2S است.

(۳) در فشار 1 atm و در هر دمایی، انحلال‌پذیری گاز CO_2 (با مولکول‌های ناقطبی) بیشتر از NO (با مولکول‌های قطبی) است.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۷، ۱۱۳ تا ۱۱۵ و ۱۲۱)

$$\frac{\text{نسبت مورد نظر}}{\left(\frac{1}{3}\right)} \rightarrow \frac{2}{\left(\frac{1}{3}\right)} = 6$$

$$\frac{\text{شمار کاتیون‌ها}}{\text{شمار آنیون‌ها}} = 1 \Rightarrow \text{CuOH (I) هیدروکسید مس}$$

$$\frac{\text{نسبت مورد نظر}}{1} \rightarrow \frac{2}{1} = 2$$

$$\frac{\text{شمار کاتیون‌ها}}{\text{شمار آنیون‌ها}} = \frac{3}{1} = 3 \Rightarrow \text{Ag}_3\text{PO}_4 \text{ نقره فسفات}$$

$$\frac{\text{نسبت مورد نظر}}{3} \rightarrow \frac{2}{3}$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

(یاسر راش)

۸۲- گزینه «۴»

قسمت اول: فرض کنید یک لیوان چای شیرین داریم. اگر به این لیوان، آب جوش اضافه کنیم، چای رقیق‌تر می‌شود. در این حالت، مقدار شکر (ماده حل‌شونده) در لیوان ثابت می‌ماند، اما با افزایش حجم مایع، شیرینی چای کمتر می‌شود، زیرا تعداد ذرات شکر در هر جرعه از چای کاهش یافته است. در واقع بر اثر فرایند رقیق‌سازی، شمار ذره‌های حل‌شونده در واحد حجم محلول کاهش یافته و بر اثر کم کردن حجم محلول، شمار ذره‌های حل‌شونده درون محلول به همان نسبتی که حجم کم می‌شود، کاهش می‌یابند.

قسمت دوم: در 1000 میلی‌لیتر محلول رقیق شده، 5 میلی‌مول مس (II) سولفات وجود دارد ($1 \text{ g} \cdot \text{mL}^{-1} \approx$ چگالی محلول رقیق). ابتدا جرم یون Cu^{2+} در یک میلی‌مول CuSO_4 را حساب می‌کنیم:

$$? \text{ g Cu}^{2+} = 5 \text{ mmol CuSO}_4 \times \frac{1 \text{ mol}}{1000 \text{ mmol}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Cu}^{2+}}{1 \text{ mol CuSO}_4} \times \frac{63.5 \text{ g Cu}^{2+}}{1 \text{ mol Cu}^{2+}} = 0.3175 \text{ g Cu}^{2+}$$

در ادامه با استفاده از رابطه ppm می‌توان نوشت:

$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم حل‌شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6$$

۸۵- گزینه «۴»

(امین نوروزی)

هر چه تمایل فلزها برای تبدیل شدن به کاتیون بیشتر باشد، واکنش پذیری فلز بیشتر است، بنابراین فلز D نسبت به فلز A، با محلول اسیدی سریع تر واکنش می دهد.
بررسی سایر گزینه ها:

(۱) با توجه به بیشتر بودن واکنش پذیری فلز B نسبت به فلز E، تمایل فلز B برای تشکیل ترکیب بیشتر است.

(۲) تأمین شرایط نگهداری فلز D نسبت به بقیه فلزها دشوارتر است.

(۳) با توجه به این که واکنش پذیری فلز A کمتر از فلز D است، پس واکنش بیان شده به طور خودبه خودی انجام ناپذیر است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برانیم؛ صفحه های ۱۶ تا ۱۹)

۸۶- گزینه «۳»

(ممنون مبنونی)

با توجه به جدول زیر می توان دریافت که در دمای 100°C ، علاوه بر فلوئور، کلر هم با گاز هیدروژن واکنش می دهد.

نام هالوژن	شرایط واکنش با گاز هیدروژن
فلوئور	حتی در دمای 20°C به سرعت واکنش می دهد.
کلر	در دمای اتاق به آرامی واکنش می دهد.
برم	در دمای 20°C واکنش می دهد.
ید	در دمای بالاتر از 40°C واکنش می دهد.

بررسی گزینه ها:

(۱) با توجه به نمودار ۱ صفحه ۱۳ کتاب درسی شیمی (۲) صحیح است.

(۲) آرایش Mn^{3+} و Cr^{2+} به صورت $[\text{Ar}]3d^4$ است.

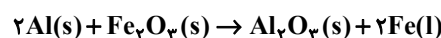
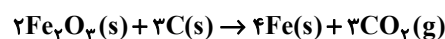
(۴) با توجه به متن کتاب درسی فصل ۱ شیمی ۲، صحیح است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برانیم؛ صفحه های ۱۰ تا ۱۴، ۲۷ تا ۲۹)

۸۷- گزینه «۲»

(سعید تیزرو)

واکنش های موازنه شده:

آهن تولید شده در کارخانه فولاد:

$$? \text{ g Fe} = 2000 \text{ g C} \times \frac{90 \text{ g C}}{100 \text{ g C}} \times \frac{1 \text{ mol C}}{12 \text{ g C}} \times \frac{4 \text{ mol Fe}}{3 \text{ mol C}}$$

$$\times \frac{56 \text{ g Fe}}{1 \text{ mol Fe}} = 11200 \text{ g Fe}$$

$$\frac{11200}{5} = 2240 \text{ g Fe}$$
 آهن حاصل از واکنش ترمیت:

آلومینیم استفاده شده در واکنش ترمیت:

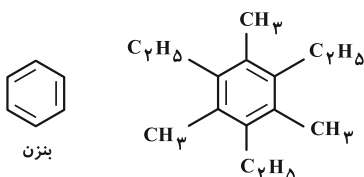
$$? \text{ g Al} = 2240 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{2 \text{ mol Al}}{3 \text{ mol Fe}} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}}$$

$$\times \frac{100}{80} = 1350 \text{ g Al}$$

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برانیم؛ صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

۸۸- گزینه «۴»

(روزبه رضوانی)

بررسی گزینه های نادرست:

(۱) حلقه بنزن در ساختار حفظ شده، پس خاصیت آروماتیکی از بین نمی رود.

(۲) هر دو ترکیب، نوعی هیدروکربن هستند و گشتاور دو قطبی آنها حدود صفر است.

(۳) فرمول مولکولی نفتالن C_{10}H_8 ولی فرمول مولکولی ترکیب جدید $\text{C}_{10}\text{H}_{14}$ است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برانیم؛ صفحه های ۳۷ تا ۴۰ و ۴۳)

۸۹- گزینه «۳»

(رسول عابدینی زواره)

فرمول مولکولی آلکانی که تعداد اتم های کربن آن برابر X است، به صورت $\text{C}_x\text{H}_{2x+2}$ می باشد. به ازای هر پیوند دوگانه کربن-کربن، دو اتم H و به ازای هر پیوند سه گانه کربن-کربن، چهار اتم H آن کم می شود.

$$\text{H اتم های} = 2x + 2 - 2(4) - 3(2) = 48$$

$$\Rightarrow 2x + 2 - 8 - 6 = 48 \Rightarrow x = 30$$

$$6 \text{ g Mg} \times \frac{1 \text{ mol Mg}}{24 \text{ g Mg}} = 0.25 \text{ mol Mg}$$

$$\bar{R}_{\text{Mg}} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{0.25 \text{ mol}}{2.5 \text{ min}} = 0.1 \frac{\text{mol}}{\text{min}}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۱۵ تا ۹۳)

(سعیر تیزرو)

۹۳- گزینه «۲»

موارد اول و چهارم نادرست هستند.

بررسی موارد:

موارد اول: $\text{C}_{14}\text{H}_{10}$: فرمول مولکولی A

$$\Rightarrow \%H = \frac{10 \times 1}{(14 \times 12) + (10 \times 1)} \times 100 \approx 5/6\%$$

موارد دوم: گروه‌های عاملی ساختار B آلدهید، هیدروکسیل و اتر می‌باشند که به ترتیب در دارچین، گشنیز و رازیانه وجود دارند.

موارد سوم: فرمول مولکولی ساختار B به صورت $\text{C}_8\text{H}_8\text{O}_3$ است که تعداد C و H آن با استیرن (C_8H_8) برابر است.

موارد چهارم: ساختار A شامل ۴ اتم کربن و ساختار B شامل ۳ اتم کربن است که به هیچ اتم هیدروژنی متصل نیستند.

$$\text{مورد پنجم: } \frac{14 \times (4) + 10 \times (1)}{2} = 33$$

عنصر As ۳۳ سومین عنصر گروه ۱۵ جدول تناوبی است.

(شیمی ۲- ترکیبی: صفحه‌های ۸، ۷۱ و ۱۰۶)

(رسول عابرنی زواره)

۹۴- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست؛ پاک‌کننده داده شده یک پاک‌کننده غیرصابونی است و اساس پاک‌کنندگی آن برهم‌کنش با ذرات آلاینده است. (پاک‌کننده‌های خورنده با ذرات آلاینده واکنش می‌دهند).

(۲) نادرست؛ پاک‌کننده‌های غیرصابونی در کنار یون‌های Ca^{2+} و Mg^{2+} موجود در آب سخت، رسوب تولید نمی‌کنند.

(۳) نادرست؛ این پاک‌کننده، غیرصابونی است.

بنابراین فرمول مولکولی هیدروکربن مورد نظر به صورت $\text{C}_{30}\text{H}_{48}$ است و از سوختن کامل هر مول از آن، ۳۰ مول CO_2 تولید می‌شود.

$$\text{C}_{30}\text{H}_{48} \text{ جرم مولی} = 30(12) + 48(1) = 408 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$? \text{ L CO}_2 = 27/2 \text{ g C}_{30}\text{H}_{48} \times \frac{75}{100} \times \frac{1 \text{ mol C}_{30}\text{H}_{48}}{408 \text{ g C}_{30}\text{H}_{48}}$$

$$\times \frac{30 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol C}_{30}\text{H}_{48}} \times \frac{44 \text{ g CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{1 \text{ L CO}_2}{1/1 \text{ g CO}_2} = 60 \text{ L CO}_2$$

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برانیم)

(صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴، ۳۳ و ۳۴، ۴۰ تا ۴۳)

(سعیر تیزرو)

۹۰- گزینه «۴»

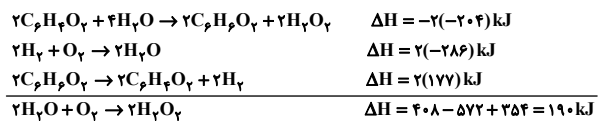
در فرایند گرماده اکسایش گلوکز در بدن، تغییر دمایی در بدن رخ نمی‌دهد و واکنش در دمای ثابت انجام می‌شود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴، ۶۷ و ۶۸)

(رسول عابرنی زواره)

۹۱- گزینه «۳»

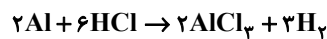
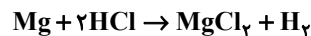
واکنش (I) در دو ضرب و معکوس می‌شود. واکنش (II) در دو ضرب می‌شود. واکنش (III) در دو ضرب می‌شود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

(روزبه رضوانی)

۹۲- گزینه «۴»

$$a \text{ g Mg} \times \frac{1 \text{ mol Mg}}{24 \text{ g Mg}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{1 \text{ mol Mg}} \times \frac{2 \text{ g H}_2}{1 \text{ mol H}_2} = \frac{a}{12} \text{ g H}_2$$

$$(19/5 - a) \text{ g Al} \times \frac{1 \text{ mol}}{27 \text{ g Al}} \times \frac{3 \text{ mol H}_2}{2 \text{ mol Al}}$$

$$\times \frac{2 \text{ g H}_2}{1 \text{ mol H}_2} = \frac{19/5 - a}{9} \text{ g H}_2$$

$$\Rightarrow \frac{a}{12} + \frac{19/5 - a}{9} = 2 \Rightarrow a = 6$$

۴) درست؛ در این پاک کننده، بخش A ناقطبی و بخش B قطبی است که به ترتیب چربی و آب با این بخش‌ها برهم کنش دارد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۸، ۱۰ تا ۱۳)

۹۵- گزینه «۴» (فرشیر مرادی)

بررسی موارد:

آ) در محلول اسیدهای ضعیف، با افزایش غلظت، درجه یونش کاهش می‌یابد. اما ثابت تعادل فقط تابع دما است و تغییری نمی‌کند.

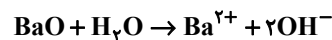
ب) رنگ‌های پوششی جزو کلویدها می‌باشند و ته‌نشین نمی‌شوند.

پ) گل ادریسی در خاک اسیدی به رنگ آبی و در خاک بازی، به رنگ سرخ شکوفا می‌شود، بنابراین:

$$[\text{H}^+] = 2 \times 10^{-9} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} < 10^{-7} \Rightarrow \text{خاک بازی}$$

ت) از انحلال ۰/۰۱ مول باریم اکسید در آب، ۰/۰۲ مول یون OH^-

و ۰/۰۱ مول یون Ba^{2+} حاصل می‌شود.

$$[\text{OH}^-] = \frac{0.02 \text{ mol}}{0.1 \text{ L}} = 0.2 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = \frac{10^{-14}}{2 \times 10^{-1}} = 5 \times 10^{-14} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

$$\Rightarrow \text{pH} = 14 - \log 5 = 13.3$$

$$\text{pH} = 13.3 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-14} \times 10^{0.3} = 5 \times 10^{-14} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \text{ (ت)}$$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = 2 \times 10^{-1} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

$$\text{pH} = 10.7 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-11} \times 10^{0.3} = 2 \times 10^{-11} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

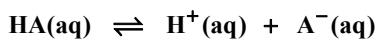
$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = 5 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

$$\frac{2 \times 10^{-1}}{5 \times 10^{-4}} = 400$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۳۰)

۹۶- گزینه «۲» (یاسر راش)

معادله یونش اسید HA (ضعیف) به صورت زیر است:

غلظت اولیه: M

غلظت پس از یونش: $\frac{M - \alpha M}{M(1 - \alpha)}$ $\frac{\alpha M}{\text{مجموع}} \quad \frac{\alpha M}{\text{مجموع}}$

$$\Rightarrow \frac{\text{غلظت یون‌های حاصل از یونش}}{\text{شمار مولکول‌های یونیده نشده اسید}} = \frac{\text{شمار یون‌های حاصل از یونش}}{\text{شمار مولکول‌های یونیده نشده اسید}}$$

$$= \frac{2\alpha M}{M(1 - \alpha)} = \frac{2\alpha}{1 - \alpha} = \frac{2}{15} \Rightarrow 30\alpha = 2 - 2\alpha$$

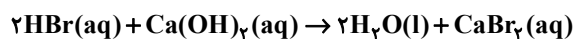
$$\Rightarrow \alpha = \frac{2}{32} = \frac{1}{16} \Rightarrow \text{درصد یونش} = \frac{1}{16} \times 100 = 6.25\%$$

در ادامه با استفاده از رابطه ثابت یونش برای اسید ضعیف HA داریم:

$$\Rightarrow K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{\alpha^2 M}{1 - \alpha} = \frac{\left(\frac{1}{16}\right)^2 \times 2 / 64}{1 - \frac{1}{16}} = 0.011$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۹۷- گزینه «۲» (هری بجاری پور)

چون HBr یک اسید قوی است، مولاریته آن با غلظت یون هیدرونیوم برابر

$$[\text{H}^+] = M_{\text{HBr}} = 10^{-2} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \text{ است.}$$

$$\frac{M \times V}{\text{ضریب}} = \frac{M \times V}{\text{ضریب}} = \frac{936 \text{ mL} \times 10^{-2}}{2} = \frac{2 / 34 \times V(\text{mL})}{1}$$

$$\Rightarrow V = 2 \text{ mL}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی؛ صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۹۸- گزینه «۴» (مهمر عظیمیان زواره)

فرمول مولکولی ترفتالیک اسید $\text{C}_8\text{H}_6\text{O}_4$ می‌باشد.

$$\text{C}_8\text{H}_6\text{O}_4 = 166 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}, \quad \text{C}_4\text{H}_4\text{O}_2 = 88 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) زیرا عدد اکسایش اتم‌ها تغییری نکرده است.

(۲) از H_2SO_4 برای تهیه اتانول از اتن نیز استفاده می‌شود.

مورد دوم: سیلیسیم پس از اکسیژن فراوانترین عنصر در پوسته جامد زمین است. به طوری که ترکیب‌های گوناگون این دو عنصر بیش از ۹۰٪ پوسته جامد زمین را تشکیل می‌دهند، از این رو سیلیس (SiO_2)، فراوانترین اکسید در این لایه از سیاره ما به شمار می‌رود. کوارتز از جمله نمونه‌های خالص و ماسه از جمله نمونه‌های ناخالص سیلیس است.

مورد سوم: مواد یونی مذاب به دلیل مزایای متعدد از جمله اختلاف نقطه ذوب و جوش بالا و ... گزینه مناسب‌تری برای ذخیره‌سازی انرژی گرمایی در مقایسه با مواد مولکولی مایع هستند.

مورد چهارم: در تشکیل دریای الکترونی، الکترون‌های لایه ظرفیت مشارکت دارند. مثلاً در آهن با آرایش الکترونی $[\text{Ar}] 3d^6 4s^2$ ، الکترون‌های دو زیرلایه $4s$ (در بیرونی‌ترین لایه با $n = 4$) و $3d$ (الکترون لایه درونی)، دریای الکترونی را تشکیل می‌دهند.

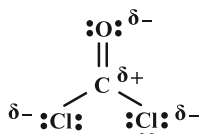
(شیمی ۳- شیمی پلوه‌ای از هنر، زیبایی و ماندگاری؛

صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱، ۸۳ و ۸۴)

۱۰۲- گزینه «۴»

(یاسر راش)

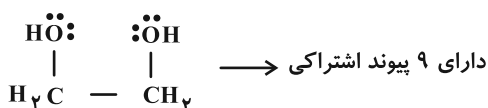
ساختار مولکول کربونیل کلرید (COCl_2) به صورت زیر است:

(کربونیل کلرید)

بررسی گزینه‌ها:

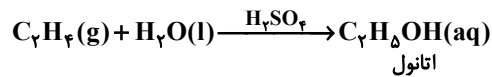
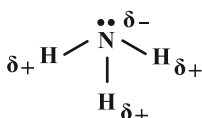
(۱)

اتیلن گلیکول

(۲) مولکول COCl_2 ، مولکولی قطبی است و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کند.

(۳) اتم مرکزی در آمونیاک دارای بار جزئی منفی است.

(۳) از اتیل اتانوات به عنوان حلال چسب استفاده می‌شود.

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۶)

۹۹- گزینه «۴»

(رسول عابرنی زواره)

بررسی موارد:

(الف) نادرست؛ در سلول‌های الکترولیتی، همانند سلول‌های گالوانی، اکسایش در آند و کاهش در کاتد انجام می‌شود.

(ب) درست؛ نسبت جرم‌ها: $\frac{32}{4} = 8$

(پ) نادرست؛ در سلول الکترولیتی برقکافت آب، همانند سلول الکترولیتی فرایند هال، جنس الکترودها یکسان (گرافیت) است.

(ت) درست؛ در فرایند هال در کاتد آلومینیم مذاب و در فرایند برقکافت NaCl مذاب در کاتد سدیم مذاب تولید می‌شود.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

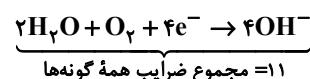
۱۰۰- گزینه «۱»

(رسول عابرنی زواره)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست؛ شکل مربوط به حلبی است که در تولید ظروف بسته‌بندی مواد غذایی استفاده می‌شود.

(۲) نادرست؛ نیم واکنش کاهش آن به صورت زیر است:

(۳) نادرست؛ اگر فلز Sn با Zn جایگزین شود، آهن سفید به وجود خواهد آمد که تنها نیم‌واکنش اکسایش آن تغییر می‌کند و نیم‌واکنش کاهش آن تغییری نمی‌کند.

(۴) نادرست؛ در فرایند اکسایش حلبی، O_2 نقش اکسنده و آب نقش الکترولیت و واکنش‌دهنده را دارد.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۰۱- گزینه «۱»

(ممرضنا جمشیری)

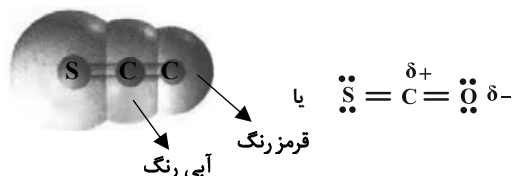
فقط مورد آخر نادرست است.

بررسی موارد:

مورد اول: در ساختار سیلیس (SiO_2)، هر اتم سیلیسیم (Si) با چهار اتم اکسیژن (O) و هر اتم اکسیژن با دو اتم سیلیسیم پیوند اشتراکی (کووالانسی) تشکیل می‌دهد. این نوع پیوند قوی، ساختار سه بعدی بسیار مستحکمی را برای سیلیس ایجاد می‌کند.

۴) نقشه پتانسیل الکتروستاتیکی مولکول کربونیل سولفید (SCO) به صورت زیر است:

کربونیل سولفید (SCO)

این مولکول دارای ساختاری خطی بوده و اتم مرکزی آن (یعنی اتم کربن) دارای بار جزئی مثبت و رنگ آبی در نقشه پتانسیل الکتروستاتیکی است.

(شیمی ۳- شیمی پلوه‌ای از هنر، زیبایی و ماندرگاری: صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

۱۰۳- گزینه «۴»

(ممنون مینونی)

همه عبارت‌ها نادرست هستند.

بررسی موارد:

الف) گاز NO بی‌رنگ است.

ب) در ساختار لوویس O_۳، الکترون منفرد وجود ندارد.

پ) اوزون در لایه تروپوسفر نقش آلاینده دارد و سبب بیماری‌های ریوی و سوزش چشم و ... می‌شود. اما اوزون در لایه‌های بالاتر هواکره (استراتوسفر) نقش محافظتی دارد.

ت) با توجه به با هم بیندیشیم صفحه ۹۹ کتاب درسی، واکنش میان گازهای H_۲ و O_۲ در حضور پودر روی، سریع و در حضور توری پلاتینی به صورت انفجاری (خیلی سریع) می‌باشد. می‌دانیم انرژی فعال‌سازی واکنش با سرعت واکنش رابطه معکوس دارد، در نتیجه انرژی فعال‌سازی واکنش در حضور پودر روی، بیشتر از زمانی است که از توری پلاتینی استفاده می‌شود.

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر: صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۹۹)

۱۰۴- گزینه «۴»

(هری بخاری پور)

چون نمودار داده شده مربوط به یک واکنش گرماگیر است و از بین واکنش‌های داده شده، فقط واکنش گزینه «۴» گرماده است.

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر: صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۱۰۵- گزینه «۱»

(امیرمسعود حسینی)

مقدار مول اولیه واکنش‌دهنده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$? \text{ mol NO}_2 = 36 / 8 \text{ g NO}_2 \times \frac{1 \text{ mol NO}_2}{46 \text{ g NO}_2} = 0.8 \text{ mol NO}_2$$

$$? \text{ mol Cl}_2 = 28 / 71 \text{ g Cl}_2 \times \frac{1 \text{ mol Cl}_2}{71 \text{ g Cl}_2} = 0.4 \text{ mol Cl}_2$$

گونه‌ها	۲NO _۲	+ Cl _۲	⇌	۲NO _۲ Cl
مول اولیه	۰/۸	۰/۴		۰
تغییر مول	-۲x	-x		+۲x
مول باقی‌مانده	۰/۸-۲x	۰/۴-x		۲x

$$21 / 71 \text{ g Cl}_2 \times \frac{1 \text{ mol Cl}_2}{71 \text{ g Cl}_2} = 0.3 \text{ mol Cl}_2 \rightarrow x$$

در لحظه برقراری تعادل، ۰/۳ مول Cl_۲ مصرف شده است:

$$K = \frac{[\text{NO}_2\text{Cl}]^2}{[\text{Cl}_2][\text{NO}_2]^2} \Rightarrow 18 = \frac{[\frac{0.6}{V}]^2}{[\frac{0.1}{V}][\frac{0.2}{V}]^2}$$

$$\Rightarrow 18 = \frac{0.36}{V^2} \Rightarrow 18 = \frac{0.36V^2}{0.004V^2} \Rightarrow 18 = 90V \Rightarrow V = 0.2 \text{ L}$$

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر: صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۱۰)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۲۹ فروردین ۱۴۰۴

ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، هنر و زبان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه «۲»

(فردرین سماقی)

اسلام ضمن پذیرش تنوع و گوناگونی پوشش‌ها، مردان را موظف کرده است، لباسی بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود و با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد.

(دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۳۸)

۲۵۲- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود. هدف خلقت انسان‌ها رسیدن به تقرب خداست و در حقیقت، او محبوب و مقصود و هدف اصلی زندگی ماست. هر کس این هدف را دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت رستگاری و خوش‌بختی ابدی را به دست خواهد آورد.

(دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

۲۵۳- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد، ریشه در دل‌بستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هاست که به زندگی آدمی جهت می‌دهد. (رد گزینیه‌های ۲ و ۳)

امام علی (ع) می‌فرماید: «ارزش هر انسان به اندازه چیزی است که آن را دوست می‌دارد.» (رد گزینیه‌های ۲ و ۳)

اگر انسان دل به سرچشمه کمالات و زیبایی‌ها سپارد و قلب خود را جایگاه او کند، زندگی‌اش رنگ و بوی دیگری می‌یابد و هر میزان که ایمان انسان به خدا بیشتر شود، محبت وی نیز به خدا بیشتر می‌شود. (رد گزینیه‌های ۱ و ۳)

(دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۲۵۴- گزینه «۳»

(فردرین سماقی)

روزه باعث می‌شود که کسی که آن را به‌جا می‌آورد و آن را تکرار می‌کند، سال به سال باتقواتر شود. چنین فردی کم‌کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری که خداوند دستور داده است، می‌تواند به‌آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند.

(دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۹)

۲۵۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

آراستگی به معنای بهترکردن وضع ظاهری و باطنی و زیبانمودن این دو است. پیامبر (ص) به مردان می‌فرمود: «سبیل و موهای بینی خود را کوتاه کنید و به خودتان برسید؛ زیرا این کار بر زیبایی شما می‌افزاید.»

(دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۵۶- گزینه «۱»

(عباس سیرشستر)

به فرموده قرآن، لقمان حکیم به فرزندش می‌گوید: «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ: بر آن چه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.»

برای گام‌گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت‌قدم‌ماندن در این راه، شایسته است، اقداماتی را انجام دهیم، مانند عهدبستن با خدا.

عهدبستن با خدا: کسی که راه رستگاری را که همان قرب به خداست، شناخته و می‌خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می‌بندد که آن چه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را انجام دهد.

(دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۵۷- گزینه «۲»

(فردرین سماقی)

اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند، مثلاً دروغی را به خدا نسبت دهد، کفاره جمع بر او واجب می‌شود. یعنی باید قضای روزه را به جا آورد یا به شصت فقیر طعام دهد. البته اگر هر دو برایش ممکن نباشد، می‌تواند هر کدام را که ممکن است، انجام دهد.

(دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

۲۵۸- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

بلوغ عقلی و فکری مدتی پس از بلوغ جنسی فرامی‌رسد (پس بلوغ عقلی، مؤخر از بلوغ جنسی است و بعد آن می‌آید) و دوری از بی‌برنامه‌بودن، یکی از نشانه‌های بلوغ عقلی و فکری است.

(دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۵)

۲۵۹- گزینه «۳»

(عباس سیرشستر)

«عزت» از صفاتی است که قرآن کریم، بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.

«مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا: هر کس عزت می‌خواهد (بداند) که هر چه عزت است، از آن خداست.»؛ یعنی برای دستیابی به عزت، باید بندگی خداوند را بکنیم و به او روی آوریم.

(دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۲۶۰- گزینه «۴»

(فرهنگیان تهرانی - ۱۴۰۳)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

(دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۱)

۲۶۱- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

عدم ارتباط غیر شرعی با جنس مخالف از معیارهای ازدواج است در صورتی که در گزینه «۳» قسمت اول به ارتباط شرعی اشاره شده است.

(دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۳)

۲۶۲- گزینه «۲»

(فرهنگیان تجربی- ۱۴۰۳)

پیامبر (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقتان را نیکو کند و در رزق و روزی آنها توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.»

(دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۶)

۲۶۳- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

تمایلات بعد حیوانی در ذات خود بد نیستند اما نسبت به بعد معنوی و الهی، بسیار ناچیز و پایین‌ترند و قابل مقایسه با آن تمایلات نیستند.

(دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۲۶۴- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

استاد و مربی باید رشد جامع مخاطب را در نظر داشته باشند؛ یعنی اگر به علم دانش‌آموز می‌افزایند، بصیرت او را هم ارتقا دهند؛ اگر به مدرک و درس او فکر می‌کنند، به قدرت تشخیص و بینش و موضع‌گیری‌های سیاسی او نیز بیفزایند.

قرآن که «یهدی الی الرشد» است، به انسان، رشد جامع می‌دهد.

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۸۲)

۲۶۵- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در گفت‌وگوها سخنی از مزد نگوئیم؛ چرا که شعار همه معلمان الهی، یعنی انبیا (ع)، این بود که: «و ما أسئلكم علیه من أجرٍ إن أجریَ آلا علی ربّ العالمین: من برای این رسالت هیچ مزدی از شما درخواست نمی‌کنم، پاداش من جز بر پروردگار جهانیان نیست.» که این موضوع به اخلاص اشاره دارد.

(مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۳۶)

۲۶۶- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

گاهی لازم است که معلم به صورت خصوصی شاگردی را به دفتر احضار و با او گفت‌وگو کند؛ همان‌گونه پیامبر (ص) علاوه بر سخنرانی عمومی و دعوت جمعی که به آن مأمور بودند، با خانواده خود، خصوصی صحبت می‌کردند و موظف بودند که آنان را به نماز دعوت کنند و به سایر احکام الهی فرابخوانند. «و أمر أهلك بالصلاة». هجرت علاوه بر آموختن علم و دانش، برای بیان آموخته‌های خود به دیگران لازم است: «فلولا نفر من كل فرقة منهم لیتفقوا فی الدین و لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم: پس چرا از هر گروهی از ایشان دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا در دین فقیه شوند و هنگامی که به سوی قوم خویش بازگشتند، آنان را بیم دهند تا شاید [از گناه و طغیان] حذر کنند.»

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۸۶ و ۹۳)

۲۶۷- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

قرآن کریم، نهج‌البلاغه و روایات، بهترین معیار سنجش ما هستند تا بدانیم که نتیجه درس خواندن‌ها و درس دادن‌هایمان چیست؟

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۱۱)

۲۶۸- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی کبیر)

سوره «الرحمن» ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند، سپس آفرینش انسان: «الرحمن * علم القرآن * خلق الإنسان *: خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید.» نشانه فقیه آن است که مردم را از شر دشمنانش آزاد سازد: «و انقذهم من اعدائهم.»

قرآن کریم یکی از وظایف انبیا را رهاسازی افکار جامعه از غل و زنجیرهایی برشمرده است که به آن گرفتار شده بودند: «و یضع عنهم امرهم و الاغلال الّتی كانت علیهم: و از آنان بار گران (تکالیف سخت) و بندهایی را که بر آنان بوده است، برمی‌دارد [و آزادشان می‌کند].»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۹)

۲۶۹- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

بعضی از کارها از چنان قداستی برخوردارند که وصف «شغل» برای آن‌ها سبک می‌نماید. مادری شغل نیست، بلکه یک وظیفه الهی و جلوه‌ای از عبادت است. معلمی هم یک کار مقدس محسوب می‌شود؛ زیرا عبادتی چندمنظوره است.

معلم، تنها علم خود را منتقل نمی‌کند؛ بلکه می‌تواند همه کمالات را با رفتار و گفتار و اخلاق خود به دیگران منتقل کند؛ آن زمان که شاگرد به یأس گرایش پیدا می‌کند، روح امید را در او بدمد و آن هنگام که شاگرد به غرور گرایش پیدا می‌کند، او را هشدار دهد.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

۲۷۰- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در حدیث می‌خوانیم: «أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ الی علمه: داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خودش اضافه کند» و این حدیث درباره این است که معلم، خود را فارغ‌التحصیل (بی نیاز از یادگیری بیشتر و همیشگی) نداند.

(مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

هوش و استعداد معلمی

گزینه ۱-۲۷۱

(مامد کریمی)

بایستگی: بایسته بودن، اهمیت داشتن

بایستگی این موضوع همچنین به نحوه عملکرد نیز بستگی دارد: اهمیت این موضوع همچنین به نحوه عملکرد نیز بستگی دارد.

(هوش کلامی)

گزینه ۳-۲۷۲

(مامد کریمی)

از اصول تعیین اهداف، وضوح و قابلیت اندازه‌گیری آن اهداف است، به شکلی که بدون رعایت آن (شرط، آن وضوح و قابلیت اندازه‌گیری) ممکن است مسیر با بی‌نظمی طی شود.

(هوش کلامی)

گزینه ۲-۲۷۳

(مامد کریمی)

الف) آیا لزوم پویایی برنامه‌ریزی به تغییرات محیطی محدود است؟ متن به این پرسش پاسخ داده است: خیر، به نحوه عملکرد نیز مربوط است.

ب) مهمترین تفاوت‌های برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت چیست؟ متن به این پرسش پاسخ نداده است.

ج) چرا اهداف برنامه باید آشکار و قابل سنجش باشد؟ چرا که بدون رعایت آن ممکن است مسیر با بی‌نظمی طی شود.

(هوش کلامی)

گزینه ۴-۲۷۴

(مامد کریمی)

متن درباره‌ی صورت کیفی یا کمی ارزشیابی سخن نگفته است. همچنین درباره‌ی اصلاح‌پذیر نبودن یا دشواری اصلاح رشد عاطفی دانش‌آموزان در دوره‌های بالاتر تحصیل نیز سخنی در متن نیست. همچنین متن به لزوم توجه به وجود تفاوت‌های فیزیکی و روانی دانش‌آموزان در دوران ابتدایی اشاره کرده است، اما نگفته است این برای بهبود فضای آموزشی کافی است، بلکه به طور ویژه به درک نیازها و تطبیق روش‌های تدریس با آنها اشاره کرده است. همچنین متن به فضاهای یادگیری پایهای اشاره کرده است.

(هوش کلامی)

گزینه ۳-۲۷۵

(مامد کریمی)

طبق متن، قوانین حقوقی بر خلاف مسائل اخلاقی، الزامات و ضمانت‌هایی دارند. یعنی اصول اخلاقی این نوع الزامات و ضمانت‌ها را ندارند.

(هوش کلامی)

گزینه ۲-۲۷۶

(کتاب زه‌بین هوش و استعداد تالیلی)

انتهای متن صورت سؤال، به نگرانی‌های دوستداران محیط زیست پس از کشف کبوترهای مردابی مربوط است. تنها گزینه‌ای که می‌تواند علت این نگرانی‌ها را شرح دهد، گزینه ۲ است که از احتمال نابودی زیستگاه‌های این پرنده کمتر شناخته‌شده خبر می‌دهد.

(هوش کلامی)

گزینه ۴-۲۷۷

(کتاب زه‌بین هوش و استعداد تالیلی)

علاوه بر ایمنی جاده‌ها، ایمنی خودروها نیز در کاهش تصادف‌های رانندگی مؤثر است. همچنین اگر نیز مردم بتوانند از قطار و یا هواپیما استفاده کنند، تصادف‌های رانندگی کمتر می‌شود. بدیهی است که اگر تعداد سفرها کمتر شود، تصادف‌های رانندگی در سفرها نیز کمتر می‌شود. این موضوع ممکن است به دلیل گسترش بیماری‌های همه‌گیری چون کرونا رخ داده باشد. همچنین در صورت تقویت کادر درمان و ابزارهای ایشان، احتمال زنده‌ماندن مجروحان تصادف‌های رانندگی بیشتر می‌شود، اما این موضوع ربطی به وقوع تصادف ندارد.

(هوش کلامی)

گزینه ۱-۲۷۸

(ممد اصفهانی)

تنها اختلاف قطعی درباره‌ی حضور یا غیبت خانم «د» است، که «الف» او را غایب جمع می‌داند ولی «ج» او را حاضر می‌داند، «د» نیز مدعی حضور در جمع است. بنابراین چون فقط یک نفر خطایی در سخنانش دارد، «الف» است که حرف او کاملاً درست نیست.

(هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۱-۲۷۹

(ممد اصفهانی)

داده‌های سؤال را در جدول می‌نویسیم:

- ۱) لباس «الف» سیاه است ولی کلاه نیست.
- ۲) شلوار هم سیاه نیست، پس لباس «الف» یا کت است یا پیراهن.
- ۳) کت با لباس‌های زرد و سبز و سیاه مقایسه شده است، پس سفید است و «ب» آن را خریده است. پس «الف» هم پیراهن خریده است.
- ۴) «ج» شلوار نخیده است، پس کلاه خریده است و خرید شلوار را کسی نمی‌پذیرد.
- ۵) لباس سبز ارزان‌ترین لباس است ولی کلاه گران بوده است، پس کلاه سبز نیست، شلوار سبز است و کلاه زرد.

شخص	لباس	رنگ
الف ۱)	پیراهن - کت	سیاه ۱)
ب ۳)	کت	سفید ۳)
ج ۴)	کلاه	زرد ۵)
	شلوار ۴)	سبز ۵)

(هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۱-۲۸۰

(ممد اصفهانی)

طبق جدول پاسخ قبل، کلاه زرد است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

طبق جدول پاسخ‌های قبل، شلوار سبز پاسخ است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

شیر «الف» در ده دقیقه نیمی از مخزن را پُر کرده است و نیمه دیگر را نیز در ده دقیقه پُر خواهد کرد، ولی این نیمه را با کمک شیر «ب» در پنج دقیقه کامل کرده است، یعنی $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ از کار باقی مانده را شیر «ب» انجام داده است، یعنی این دو شیر قدرت برابر دارند و شیر «ب» نیز، تنهایی مخزن را در بیست دقیقه پُر می‌کند.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه «۳»

(فاطمه اسخ)

می‌توان الگویی در عددهای صورت سؤال یافت، مثلاً برای عدد ۵:

$$5 \begin{array}{|l} 4 \\ -4 \\ \hline 1 \end{array} \quad 5 \rightarrow 11$$

$$\begin{array}{|l} -4 \\ 1 \\ \hline \end{array}$$

$$1$$

$$6 \begin{array}{|l} 4 \\ -4 \\ \hline 2 \end{array} \quad 6 \rightarrow 12$$

$$\begin{array}{|l} -4 \\ 2 \\ \hline \end{array}$$

$$2$$

برای عدد ۶:

$$10 \begin{array}{|l} 4 \\ -8 \\ \hline 2 \end{array} \quad 10 \rightarrow 22$$

$$\begin{array}{|l} -8 \\ 2 \\ \hline \end{array}$$

$$2$$

برای عدد ۱۰:

بررسی عددهای گزینه‌ها:

$$50 \begin{array}{|l} 4 \\ -48 \\ \hline 2 \end{array} \quad 50 \rightarrow 302$$

$$\begin{array}{|l} 12 \\ -12 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$2$$

$$51 \begin{array}{|l} 4 \\ -48 \\ \hline 3 \end{array} \quad 51 \rightarrow 303$$

$$\begin{array}{|l} 12 \\ -12 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$3$$

$$52 \begin{array}{|l} 4 \\ -52 \\ \hline 0 \end{array} \quad 52 \rightarrow 310$$

$$\begin{array}{|l} 13 \\ -12 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$1$$

$$53 \begin{array}{|l} 4 \\ -52 \\ \hline 1 \end{array} \quad 53 \rightarrow 311$$

$$\begin{array}{|l} 13 \\ -12 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$1$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۴»

(فاطمه اسخ)

در الگوی صورت سؤال هر چه دیده می‌شود، نوشته می‌شود:

$$4 \rightarrow 14 \quad 14 \rightarrow 1114 \quad 1114 \rightarrow 3114$$

$$3114 \rightarrow 132114 \quad 132114 \rightarrow 1113122114$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۳»

(فاطمه اسخ)

در الگوی صورت سؤال:

$$8 \times 5 = 40 \quad \begin{cases} 40 \div 2 = 20 \\ 40 \times 2 = 80 \end{cases}$$

$$4 \times 4 = 16 \quad \begin{cases} 16 \div 2 = 8 \\ 16 \times 2 = 32 \end{cases}$$

$$3 \times 12 = 36 \quad \begin{cases} 36 \div 2 = 18 \\ 36 \times 2 = 72 \end{cases}$$

$$6 \times 6 = 36 \quad \begin{cases} 36 \div 2 = 18 \\ 36 \times 2 = 72 \end{cases}$$

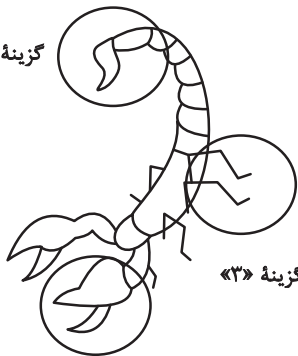
(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۴»

(فرزاد شیرممدلی)

در دیگر گزینه‌ها قسمت‌های زیر تغییر دارد:

گزینه «۲»

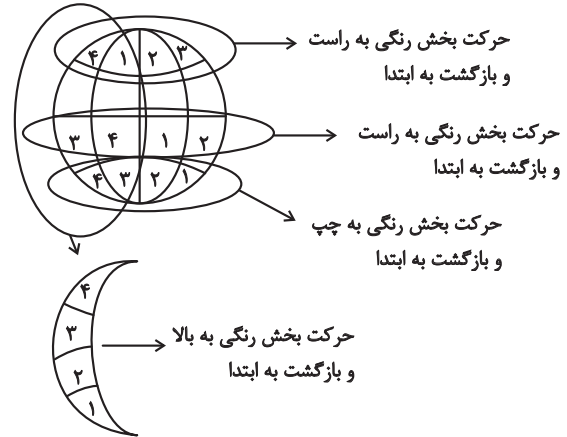
گزینه «۱»

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۷- گزینه «۴»

(مهری و نکی خراهان)

در طرح‌های الگوی صورت سؤال، مسیرهای زیر وجود دارد:

(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(هاری زمانیان)

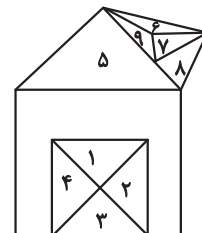
در هر ستون از الگوی صورت سؤال، هر یک از شکل‌های و که در ردیف‌های یک تا پنج بیشتر تکرار شده است، در ردیف ششم دوباره رسم شده است. در ستون سمت راست نیز یک بار، دو بار، یک بار و نیز یک بار هست، پس شکل در ردیف پایانی تکرار می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۳»

(مهری و نکی خراهان)

نه مثلث در شکل آشکار است. علاوه بر این، مثلث‌های زیر هم در شکل هست:

(۱, ۲), (۲, ۳), (۳, ۴), (۱, ۴), (۶, ۷, ۹), (۶, ۷, ۸, ۹)

پس تعداد کل مثلث‌ها، برابر است با:

$9 + 6 = 15$

(هوش غیرکلامی)

(عمیرکنبی)

۲۹۰- گزینه «۴»

در شکل‌های گزینه‌های «۲» و «۳» وجه‌هایی روبه‌روی هم رسم شده است

که باید در مقابل هم باشند. و در گزینه «۲» و و در گزینه «۳» صحیح است.

در گزینه «۳». همچنین در گزینه «۱» نیز جهت فلش اشتباه رسم شده است. این گزینه به شکل صحیح است.

(هوش غیرکلامی)